طغیان

نیما شهسواری

طغیان

نیما شهسواری

توضیحات کتاب

کـتـــاب	طغیان
مـــؤلـــف	نیما شهسواری
سال انتشار	۲۰۲۰/۱۳۹۹
انتشارات	وب‌سایت رسمی جهان آرمانی
این اثر به صورت رایگان و برای اطلاع‌رسانی عمومی منتشر شده است	

فهرست

سخنی با شما

به نام آزادی یگانه منجی جانداران

بر خود وظیفه می‌دانم تا در سرآغاز کتاب‌هایم چنین نگاشته‌ای به چشم بخورد و همگان را از این درخواست باخبر سازم.

نیما شهسواری، دست به نگاشتن کتبی زد تا به‌واسطه آن برخی را به خود بخواند، قشری را به آزادگی دعوت کند، موجبات آگاهی برخی گردد و این‌چنین افکارش را نشر دهد.

بر خود، ننگ دانست تا به‌واسطه رزمش تجارتی برپا دارد و این رزم پاک را به ثروت مادی آلوده سازد.

هدف و آرمان، من از کسی پوشیده نیست و برای دانستن آن نیاز به تحقیق گسترده نباشد، زیرا که هماره سخن را ساده و روشن‌بیان داشتم و اگر کسی از آن مطلع نیست حال دگربار بازگو شود.

بپا خواستم تا برابر ظلم‌های بیکران خداوند، الله، یهوه، عیسی، انسان و یا هر نام دیگری که غایت و هدف را هماره باقدرت تلاقی داده است، فریاد برآورم و آزادی همه جانداران را فراهم‌سازم. رهایی جاودانی که دارای یک قانون است و آن احترام و آزار نرساندن به دیگر جانداران، گیاهان، حیوانات و انسان‌ها است.

بر خود ننگ می‌دانم که در راستای رسیدن به این هدف والا که همانا آزادی است قانون رهایی را نقض و باعث آزار دگر جانداران شوم.

با مدد از علم و فناوری امروزی، می‌توان راه گذشتگان را در پیش نگرفت و دگر چون گذشته برای نشر کتب از کاغذ استفاده نکرد، زیرا که این کاغذ از تن والای درختان زیبا غارت شود و موجبات مرگ این جاندار و تخریب طبیعت را حادث گردد.

من خود هیچ‌گاه نگاشته‌هایم را بر کاغذ، جان درخت نشر ندادم و تنها خواسته‌ام از ناشران کتب نشر ندادن این نگاشته‌ها بر کاغذ است. حال چه از روی سودجویی و چه برای ترویج و اطلاع‌رسانی.

امروز می‌توان با بهره‌گیری از فناوری در برابر مرگ و تخریب درختان این جانداران والا ایستادگی کرد، پس اگر شما خود را مبلغ افکار آزادگی می‌دانید که بی‌شک بی‌مدد از این نگاشته نیز هیچ‌گاه به قتل طبیعت دست نخواهید زد. اگر هم تنها هدفتان سودجویی است و بر این پیشه پا فشارید بی‌بهره از کشتار و قتل‌عام درختان می‌توانید از فناوری بهره گیرید تا کردارتان از دید من و دیگر آزاد اندیشان به‌حق و قابل‌تکریم گردد.

به امید آزادی و رهایی همه جانداران

فریاد شعر

شـــعر در وادی مســـتانه ســـرودن کـــار نیســـت

کـــار باشـــد کـــار مـــا ایـــن یـــاغیِ عیـــار نیســـت

شـــعر مـــا شـــرح شـــعور و نغمـــه از آزادی اســـت

فتنـــه در کـــار خداونـــدی و شـــاه و شـــاهی اســـت

شـــعر هـــذیان و دروغ و نشـــر کـــذبم کـــار نیســـت

کـار باشـد کـار ایـن جاهـل‌معابـان و بگـو دربـاری اسـت

شـــعر مـــا فریـــاد مانـــده در گلـــوی یـــاغی اســـت

عـزم جـزم جنـگ‌سـالار و بگـو فریـادی از آزادی اسـت

بهـــر گفـــتن از رخ و شـــیدایی و آن خـــال یـــار

از رخ مهتـــــاب و حیـــــران بـــــودن صـــــد شاخســـــار

ایـن‌چنـین وهـم بزرگـی، کـار مـا ایـن کـار نیسـت

کـار باشـد کـار مدهوشـان شـهوت ایـن‌چنـین بـازاری اسـت

شـــعر مـــا درد اســـت و درمـــان هـــزاری دردهـــا

نشـــــر صـــــد امیـــــد و پیـــــدایش زِ بـــــاور رزمگـــــاه

گفـــــتن از زیبـــــایی و زیبـــــاترین زیبـــــا خـــــدا

مـــدح و پابوســـی و کـــف لیســـیِ ایـــن مزدورهـــا

ایـــن‌چنـــین گفتنـــد و شـــعر شـــاعری را بارگـــاه

کاســـه‌لیســـان در جهـــان بســـیار و ایـــن شـــد کارگـــاه

لعـــن و نفـــرین بـــر چنـــین شـــعر دروغـــین وهـــم‌زا

شـــعر از آنِ شـــما، مـــا را بـــرون آن خانـــه و آن خانقـــاه

شـــعر مـــا فریـــاد مانـــده در گلـــوی یـــاغی اســـت

عـــزم جـــزم جنـــگ‌ســـالار و بگـــو فریـــادی از آزادی اســـت

وفا

سـگ از آن روزی نجـس گشـتا کـه ایـن دیوانگـان

دســـت خـــود را روی دیـــد و خـــار ایـــن بـــدکارگان

از دل آن روز کـــــز فریـــــاد اینـــــان هـــــوش‌دار

او بــــه غــــارت آمـــــد و فریـــــاد بــــر دادســـــت نــــار

دســت دزدان را بـــه روی شـــهر آن ســگ بـاز کـــرد

گفـــــت رویـــــای همـــــه غـــــارتگران اظهـــــار کـــــرد

او بــه فریــادش همــه دزدان شــهر رســوای کـــرد

کینـــه بـــر دل‌هـــای ایـــن دزدان ببـــین بـــد هـــار کـــرد

آمـــده در پــــیش بــــر فرمــــان آن شــــاه شــــهان

تـــا بـــه جـــان خـــون آورد او مـــی‌درد جانانشـــان

دسـت هـر تزویـر در پـیش اسـت و غـارت کارشـان

بـــر دل فریـــاد ســـگ‌هـــا او در آمـــد از نهـــان

قلـب تـو پـر مهـر و جانـت پـر محبـت بـاد مـاه

تـــو بـــه دنیـــا و جهـــان بیشـــی و در ایـــن خـــاک جـــاه

او تـــو را انجـــاس پنـــدارد، نجـــس او اســـت شـــاه

او کـــه ســـرها مـــی‌بـــرد جـــان‌هـــا بـــدر آورد راه

او کـه غـارت مـی‌کنـد، دزد اسـت و ناموسـت ببـرد

او کـــه زشـــتی را روا دارد همـــه جـــان‌هـــای خـــورد

او کـــه دنیـــا را کنیـــز و غلـــم بینـــد بـــی‌هـــوا

جـــان آن‌هـــا مـــی‌درد او کـــز تجـــاوز کـــرد شـــاه

او و ایـــن دنیـــای زشـــتش ایـــن‌چنـــین انجـــاس بـــود

او نجـــس بـــود و جهـــان بـــس پلیـــدش حـــرص بـــود

ســگ از آن روزی نجـس گشـتا کـه فریـادش عیـان

طبـــــــل رســـــــوایی دزدان را بـــــــزد او در جهـــــــان

دنیا

نامه‌ام را بـا درودی بیکـران بـر روی ماهـت مـی‌گشـایم، شعر

ای همـــه شـــعر و غـــزل‌هـــایم بـــرای تـــو همـــه تـــن فکـــر

تـــو نبـــودی و نخـــواهی بـــود، در کـــام چنـــین دنیـــا

پـــدر مـــی‌خواهـــد او دنیـــا بســـازد لایـــق اینســـان بکـــر

ایـــن جهـــان پـــر از همـــه نـــامردمی‌هـــا پـــر زِ کـــین و درد

تـــو نبایـــد در چنـــین دنیـــای زشـــتی، پـــا نهـــی ای مـــرد

مـــرد و زن بـــودن بـــرایم هـــیچ لـــیکن بودنـــت دنیاســـت

گـر شـدی دختـر بـه جانـت جـانِ مـن غـرق همـه رؤیـا اسـت

آن قدر زشت است دنیا جای تو ای کوچکم ناشد در ایـن دنیـا

تـو همـه پـاکی و ایـن دنیـا بـه ناپـاکی بـرد جـان و همـه رؤیـا

گــر بــه جانــت لطمــه‌ای آمــد جهــان و جــانِ مــن لرزیــد

گـر تـو دنیـا آمـدی دیگـر جهـان دنیـا مـن تنهـا تـویی امیـد

لــیکن ایــن بــارِ جهــان بــر دوش مــن بایــد جهــان ســازم

بایـــد از دنیـــا گـــذر دارم کـــه دنیـــای دگـــر ســـازم

گــر نــه والاتــر ز تــو آن چیســت در ایــن زشــتی دنیــا

جان به آغوشت کشیدن بوسه بـر چشمان تـو دنیای مـن رؤیـا

گــر بــه دنیــا آمــدی، فــردا و فرداهــا بــه مــن گفتــی

مـــن نخـــواهم ایـــن جهـــان را وای دنیـــای مـــرا بـــردی

گــر بــه فــردا مــن نبــودم، چــاره بــر جــان و جهــانم چیســت

کیســت تانــد پاســخ ایــن زخــم را دارد، جهــان و جــان مــن غریــد

تــو بــه مهــر و بــا محبــت ریشــه‌ات آرام در قلــب چنــین دنیــا

می‌تراود عشق را بوسه دمادم بر رخت در سیر جان پختگان از خام

بایــــد از دنیــــا رفــــاهی داشــــتن تــــا بــــی‌نیــــاز آن‌هــــا

بایــــد آن دنیــــا بســــازم پــــر زِ دارا بــــودن و کســــری

تربیــــت بایــــد مثــــال رشــــد دادن گــــل بیابــــان خــــار

بوســــه‌هــــا آرام بــــا هــــر کــــام پــــیش آمــــد گــــل بــــی‌خــــار

گر نبودم، گر به دنیا ذره‌ای کـم بـودم، او دنیـای خـود را بـرد

تــــو شــــدی دیگــــر نفــــر در زشــــتی و ســــالار جــــنگم مــــرد

صــد هــزاران عامــل و ایــن بــود تــا تــو در جهــان ناشـــی

مـــن بـــه تنهـــایی و دور از تـــو جهـــان دنیـــای مـــن باشـــی

کـــودکم زیبـــای مـــن در دار دنیـــا کـــو نباشـــد نیســـت

لیـک بـا عشـقش بـه فکـر و ایـن جهـان و جـان مـن در زیسـت

مـــن بســـازم جـــام دنیـــایی کـــه در آن هـــر تنـــی جـــان را

محترم بودن همه جان کودک و حیوان همه فرزند من زان خـواه

یـــک تنـــی کـــودک نباشـــد از مـــن و از خـــون مـــن اینســـان

تـــن هـــزاری کودکـــان در شـــادی و بِـــه زیســـتن از جـــان

متعه

بــه شــرح شــریعت بــه بــازار جــان
بـه همخـوابگیِ زنـان هرزگـی دیـن از آن

بــه نشــر خــدا فَحــش در ایــن جهــان
بـــه خانـــه عفـــاف از خداونـــد خـــان

بــه ایــن هرزگــی هــرزه‌بــاری از آن
بـــه قـــانون اســـلام و شـــیعه بـــر آن

یکــی بــر زمــان و دگــر مــال بــود
تــن و جــان زن در پــس ایــن دام بــود

زنــی در برابــر تــو عریــان و پــیش
خــدا دانــد و ایــن ثــواب اســت بــیش

بــه معنــای آن حــرف‌هــا پــیش بــود
همــان خانــه از فَحــش و بــر خــویش بــود

یکــی مــرد طمــاع بخوانــد یــه راز
بــر ایــن راز زن پــاکی تــن ببــاز

بــه قیمــت تــو جانــت فروشــی بــر آن
خــدا بــر تــو وقتــی گــذارد فغــان

فغـان ایـن همـه شـرع شـرح خـدا اسـت
خــدا گفتــه فریــاد از انســان خــدا اســت

هــزاران حــدیث از دلِ ایــن فغــان
همــه زن بــه اســباب مــرد اســت جــان

بـه شـرح شـریعت خـدا دیـن بـه گـوش
بــدین هــرزه‌داری خــدا دســت دوش

بــه پــاکی قســم بایــد ایــن ره شکســت
خــدا راه زشــتش چنــین عــزل گشــت

آرزو

همـــه جــان‌هــا اســیر خــاک کــرد اســت
بکشـــــته فکرهـــــا را تـــــار کـــــرد اســـــت

بـه فقـری کشـته ایـن‌هـا را در ایـن خـاک
بـــه قـــول دیگـــری بیمـــار کـــرد اســـت

همــــه دنیــــای اینــــان را ربــــود اســــت
همــــه ســــختی از اینــــان تــــار و پــــود اســــت

نــــه کــــاری دارد و او ســــخت در کــــار
بــــه لقمــــه نــــان اســــیر افتــــاده در بــــار

همــــه فکــــر و جهــــانش را در ایــــن بســــت
بــــه غــــل آورده فکــــر و مغــــر را پســــت

کــه دنیــا تــا همــان پــیش اســت و در رو
و بــــر دنیــــای دیگــــر خانــــه آن ســــو

خــودش هــر آرزو را پــیش بــرد اســت
بــه تــاج و تخــت شــاهان بــیش بــرد اســت

بــه کــاخ زر بــه شــیر حمــام در خــون
بــه زر دنیــای مــردم خــویش خــورد اســت

و ســــیل آدمــــان در کــــار بیکــــار
بــــه لقمــــه نــــان و او محتــــاج بیــــزار

نــــدارد هــــیچ فکــــری مانــــده از او
همــــه دنیــــا شــــده آن لقمــــه در رو

کــه از صــبح و بــه شــامش هــیچ در بــاد
در ایــــن دوار گــــردون شــــه شــــده شــــاد

همـــه تـــن آرزو را پـــیش بـــرد اســـت		یکایـــک آدمـــان را خـــویش خـــورد اســـت

سـرآخر گفتـه بـر طفلـی کـه ایـن چیسـت		چـــــه داری آرزو در پـــــیش رو چیســـــت

و کـــودک نـــادم و ســـر زیـــر بـــر خـــاک		بگویـــــــد آرزو معنـــــــای آن چیســـــــت

پژمرد

بر این حربه نسان در کام خود رفت
بگو پژمرد و غم در بیخ و بن رفت

از او هیچی نمانده در چنین راه
بگو افسرده و زار است و جانکاه

چنین آن وهم و آن فریاد خاموش
بگو هیچ است آن هیچی پی پوچ

بگو هر راه را تا نیمه‌ی راه
گذر از هیچ و خود را پوچ در کوچ

همـــه جـــان و دلـــش افســـرده حـــال اســـت

زِ شـــــادی شـــــور او نـــــالان نـــــال اســـــت

هـــر آن چیـــزی کـــه امـــروز او پـــی او اســـت

همـــــه خـــــودکرده از عقـــــل خـــــود او اســـــت

اگـــر اینســـان نـــزار و بـــد بـــه حـــال اســـت

همـــــه فرجـــــام بـــــدبینی، بـــــه نـــــال اســـــت

همــــــه دنیــــــای را زشــــــتی بگــــــو آه

ولــــــــیکن غصــــــــه خــــــــوردن شــــــــاد الله

کـــه فریـــاد مـــن و تـــو بـــزم آن شـــاه

کنــــــد نــــــابود همــــــه قــــــدرت زِ الله

بگـــــو بشـــــکن بـــــه فریـــــادم بپـــــاخیز

بـــه روییـــدن همـــه غـــم‌هـــا بـــه جـــا ریـــز

همـــــه دنیـــــا زِ بیـــــداریِ تـــــو شـــــاد

شـــــود جـــــام جهـــــان از مـــــن تـــــو آزاد

پیامبر آزادی

پیغمبـــــر آزادی ایــــن خلــــق کجـــا اســـت

آن کیســـت کـــه بـــر جـــام جهـــان او نگـــران اســـت

فریـــاد بـــر ایـــن بردگـــی و بنـــده‌نـــوازی

تـــا کـــی همگـــی در پـــی اوهـــام و خیـــال اســـت

آن کیســت کــه فریــاد دلــش جمــع و عیــان اســت

پـــر شـــور بـــه ضـــد تـــو خداونـــد گـــران اســـت

هـــر عـــزم و همـــه کـــار و همـــه همـــت او ایـــن

آزاد جهـــــان و همـــــه آزاد بـــــه جـــــان اســـــت

ایـــن تخـــت پـــر از قـــدرت الله کـــه خـــان اســـت

نـــــابود و دگربــــــاره جهـــــان را نگـــــران اســـــت

آغـــاز چنـــین و تـــو بـــه فرجـــام بگـــو راد

هـــر قـــدرت دنیـــای بـــه تقسـیط و بـــه جـــان اســـت

پیغمبـــر آزادی ایـــن خلـــق عیـــان اســـت

آزاد جهـــان و همـــه آزاد بـــه جـــان اســـت

پیغـــام و همـــه همـــت او اینکـــه تـــو آزاد

او زاد هـــــزاران نفـــــر آزاد جهـــــان اســـــت

ایـــن گفـــت و شـــنود و همـــه پیغـــام از آن اســـت

یـــک صـــد شـــد و صـــدها بـــه هـــزاران کـــه عیـــان اســـت

دیروز یکی بود و پیام‌آور آزاد

امروز هزار و همه آزاد به جان است

وهم انصاف

بـــه میـــدان عـــدن آمـــده و بـــدکار اســـت

او تجـــاوز بـــه جهـــان کـــرده و اینســـان هـــار اســـت

او جهـــان را بـــه همـــه زشـــتی و در خـــون کشـــاند

جـــان آن دختـــر کوچـــک بـــه جهـــان خـــون نشـــاند

او جهـــان کشـــته و دیوانـــه و او قهـــار اســـت

او تجـــاوزگر بـــر جـــان و جهـــان ضـــار اســـت

او قســـاوت بـــه جهـــان داده جنایـــت برپـــا

تـــن خـــونیِ تـــو دختـــر بکشـــد او در جـــاه

نفسـش را کـه همـو بـرده و جـانش را خـون

تـن خـونی تـو دختـر بـه تجـاوز مجنـون

او کـه دنیـای بـه زشـتی و جهـان را کشـت اسـت

قتـل نفـس تـو همـه جـام جهـان را خـورد اسـت

او در ایـن وادیِ دیـوانگی آن یـزدان

شـده بیمـار و جنـایتگر و او اینسـان خـان

و در آن روز کـه آتـش بـه غـذا از مـرگ اسـت

شـام یـزدان و حسـینش جمـع انسـان بـرگ اسـت

آمـده دود بـه چشـمش زِ دل آن آتـش

قطـره‌ای اشـک بیامـد و جهـانی سـرکَش

و چنـــین بـــرد همـــو را بـــه جهـــانی فـــردوس

بـــه عـــدن خانـــه‌ی یـــزدان شـــد و او اینســـان قـــرص

کـه همـه جـاه در آن از پـس اینـان اشـک اسـت

تــو بــه آن اشــک ببــاران و عــدن در رشــک اســت

ایـن نـه آن هـزل مـن و وهـم مـن اینسـان قدسـی

ایـن حـدیثی کـه بـر آن شـیعی و ایمـان رنـگ اسـت

اراده

بــر ایــن عــزمم بگــو رزمــم بگــو فریــاد بــا عــزلم

بگـــو ایـــن خـــواب شـــیرین شـــما را و در آن بـــزمم

بگـــو خـــواب شـــب از چشـــمانتان بـــردم

بگـــو ایـــن شـــیر خفتـــه در پـــی پیکـــار و در رزمـــم

بگـو جـانم همـه در راه ایـن جنـگ و در ایـن رزمـم

اراده خواســـتن بـــودن همـــه معنـــای آن عـــزمم

هــر آن چیــزی جهــان دارد بگــو برخاســته هســتم

همــه دنیــای را بــا دســت خــود بــر پــیش مــن رَســتم

اراده خواستن بودن همه معنای این رزمم

بدان زشتی برابر شور من در جنگ و جان هستم

بدان دنیا و هر چه در برش هشیار و تن رَستم

اراده خواستن بودن و معنای همه عزمم

همه جانم گرو فریاد جان‌ها در رهایی باد

جهان را زیر پا دارم که من معناگر جان بر جهان رزمم

اراده خواستن باید که فردا را رها و شاد

همه قدرت جهان زیر دو پایم این بدان هستم

شجاعت پیش دار و این بخوان با من تو هم‌رزمم

که آزادیِ ما در پیش دنیا را همه بزمم

تــو معنــای همــه شــعر منــی ای یــار ای هــم‌راه

کــه بــا فریــاد مــن بــر خــود بیــایی و بــر ایــن رزمــم

صبور

تو همه جانت شده صبر و قراری مست ماه

تو یه دنیا صبر داری جان من ای رَست راه

این همه جنگ مرا آری تو آن را دیده‌ای

آن همه فریادها را جان من بشنیده‌ای

دوش تا دوش من و در جنگ‌هایم بوده‌ای

پشتبانم بودی و از هیچ جان ترسیده‌ای؟

از تو و شادی جانت هر دمی را کاستم

من به فکر جان و دنیا بودم آن را ساختم

تو همواره صبر در این جنگ‌ها و روزها

با تو من شعر و همه فریادها را ساختم

باز هم این جام زشت است و ولیکن ماه روی

با تو من زیبایِ این جام و دنیا خواستم

جان من با صبر تو دنیای را تغییر داد

این جهان و هر جهان را با تو من آن ساختم

از خود و دنیا و شادی و همه چیزت گذر

با تو درس صبر و من بر بیشترها تاختم

جانِ من گر عمر راکم من به پایت کاشتم

با همه جانم تو را خواهم به تو پرداختم

ایــن جهــان را بــا هــم و بــا یکــدلی در پــیش بــرد

جـــام دنیـــا را دگرگـــون ایـــن جهـــان را ســـاختم

زن نمـــاد مهـــر بـــود و تـــو نمـــاد مهـــر و صـــبر

بـــا تـــو مـــن ایـــن جـــام را اینســـان دگرگـــون ســـاختم

بــاز هــم در جنــگ بــودم بــاز هــم تــو جــانِ صــبر

مـــا بـــه فـــردا عشـــق و آزادی بـــه دنیـــا ســـاختم

تقدیم به همسر و همراه همیشگی‌ام

نکش

نـامش ایـن جـام جهـان از پـس ایـن ظلـم گـران

همگـــان در پـــی ایـــن پـــرده‌ی زریـــن نگـــران

وا مصـــیبت بـــه جهـــان آمـــده از ظلـــم انســـان

مـــی‌خـــورد جـــان و تـــن از خـــون تـــو حیـــوان گـــران

ذره‌ای فکر بر این مسئلت و اوج حماقـت عقـل اسـت

کشـتن جـان و بـه خـون خـوردن حیـوان عـدل اسـت

هـر دمـی را بـه چنـین ظلـم عیـان از فضـل اسـت

ایـن‌چنـین مسـئلت آن هـیچ بگـو چـون بـذل اسـت

خـون بـس ریختـه از جـان تـو حیـوان عـرش اسـت

لطمـــه‌ای هـــیچ نبینـــد کـــه تـــو کشـــتن فجـــر اســـت

گـــر بـــه میـــدان و دل شـــهر تـــو را مـــی‌کشـــتند

ایـــن‌چنـــین خـــون و تنـــت را همگـــان مـــی‌خوردنـــد؟

شـــــاید از صـــــد نفـــــری آمـــــده او برخیـــــزد

کـــه نکـــش لعـــن بـــه تـــو درد بـــه خـــون مـــی‌ریـــزد

وا مصـــیبت بـــه جهـــان آمـــده از ظلـــم انســـان

مـــی‌خـــورد جـــان و تـــن از خـــون تـــو حیـــوان گـــران

ذره‌ای فکـــر و بـــه جـــان تیـــغ بکـــش حـــالا خـــون

تـــــو تـــــوانی بخـــــوری جـــــان پســـــر را مجنـــــون؟

و دگربـــاره ســـرایم کـــه جهـــان باشـــد پـــاک

زِ تـــن و خـــون چنـــین ظلـــم گـــران دنیـــا خـــاک

بیدار

زِ دنیـــا او بریـــد و بـــر جهـــانش راه نیســـت

او بــــه آواز جهــــانش نغمــــه‌ای بدســـاز زیســـت

از همــه دار جهــان دور اســت و او در کــار نیســت

فکــر او مــرگ اســت و مــردن جــز همــین اظهــار نیســت

او بــه دنیــا خســته شــد از جــام جــم او ذلــه شــد

هـــر چـــه دارد فکـــر او بـــر انتحـــارش بســـته شـــد

تیغ بر جان مـی‌کشـد خـون بـر زمـین‌هـا جـاری اسـت

لختــه خــونی آیــد و بــر فکــر خــود او بــاقی اســت

او بـــه دنیـــا هـــیچ دارد از جهـــان او شـــاکی اســـت

از گذشـــــــته درد دارد، درد او الصــــــــاقی اســــــــت

هـــر نفـــس را مـــی‌کشـــد از درد آورده بـــه جـــان

ایـــن جهـــان جمعـــش بـــرایش ظلـــم و اینســـان کـــافی اســـت

آمـــده در پـــیش آن نـــور و بـــه بیـــرون دیـــد دار

خـــون چکـــد از دســـت او بـــر انتحـــارش راضـــی اســـت

بینـــد آن تـــن مشـــتعل حیـــوان بـــی‌جـــانی اســـت حـــال

بـــــی‌مهابـــــا مـــــی‌دود بـــــر جـــــان او پـــــرواز بـــــال

او به تـــن خـــویش و بـــه جـــانش آتشـــش خـــاموش کـــرد

جـــان خـــود را بـــر دلـــش آورده و بـــا کـــوش کـــرد

بـــر نفــس جــان داده و بیـــدار کــرده او بـــه جــان

او بــــه آغوشــــش بــــرد بوســـه زنـــد بـــر نـــای جـــان

ایـن‌چنـین بینـد کـه جـانش پـر زِ ارزش، بـار نیسـت

او بــه بیـــداری کمــک‌هــای بــه جــان در کــار زیســت

آن بریـــدن خـــون و دیـــروز خـــودش را تـــار کـــرد

او شــــده منجـــی جـــان‌هـــا و بـــر آن پـــرواز کـــرد

محاربه

جنـگ اسـت همـه جـان مـن از جنـگ بـه تـو شـاه

هـــــر کـــــام فـــــرو رفتـــــه نفـــــس در گـــــرو ایـــــن راه

از روز ازل جـــان و جهـــانم بـــه تـــو ایـــن راه

مـــن جنـــگ بـــه ســـالاری جنـــگ و بـــه تـــو بـــر شـــاه

نـــام مـــن تـــو و گـــو کـــه محـــارب و در ایـــن راه

تـــا خـــون بـــه رگـــم باشـــد و ایـــن جامـــه مهیـــا

حـــالا تـــو بیـــا دســـت ببـــر پـــای مـــن ایـــن راه

تـــا هـــر چـــه جهـــان اســـت بگـــو جنـــگ بـــر الله

آن روز جزا آمده و شاد بر این است

تو خالق جرم و تو جنایت تو بر این راه

حالا تو بکش من تو بسوزان شهِ بیمار

این راه به فکر است و تو جانم ببری شاه

هر قطره‌ی خون و همه ذرات من این جان

حرب است محارب به خداوند بر آن خان

جان و همه دنیا و همه فکر و همه راه

حرب است محارب به خداوند بر آن شاه

هر کار که خواهی تو بکن جرم و جنایت

حرب است محارب به خداوند کراهت

تبعید شدگان

از تـــــو آزادی ربودنـــــــد و تـــــو را تبعیـــــــد

ایــــن چنـــین دور از وطـــــن افتـــاد پـــــر تردیــــــد

او کــــه خـــود ایــــن را نخواهــــد او کــــه بـــا بیـــداد

او کـــــــه بــــــا اجبـــــار و او دور از وطـــــــن افتــــــاد

یـــا نـــه اینســـان کـــز خـــود او خواهـــد بـــه دل ایـــن راه

از بــــــرای هـــــر چــــه فکـــــرش را کنــــــی در یــــــاد

او هـــــــم اکنــــــون دور از دنیــــــای از ایـــــــران

او بـــــه راه خـــــود شـــــد او در راه خـــــود ایمـــــان

حق او همچون من و تو دارد او از خاک

دل به دنیایِ من و تو بسته او دل‌پاک

در سرش پیروزی از ما و رها ایران

او به عمرش صد کند کاری بر این ایمان

بر دل و جانش نباید خرده و این گود را بس بیش

ای امان از لنگ‌ها و از دل اجنب شدن از کیش

حق من از تو نبودا بال در کَه بودنا ای خاک

این تو گو شر و بگو شرم‌آوری از دشمنان پاک

او به اینسان کز دروغ و مکر او ما را زِ خود تردید

شاد از نابودیِ ما و خروشی هر رهایی او چنین خندید

او بــه دل هــر جــا کــه نــامش بــاد تــن ایــران

او بگـــو از مـــا همـــو ایـــن دســـت تـــا ایمـــان

کـــه ایـــن دد دون و دیـــن‌داران کـــژ ایمـــان

بـــه تـــرس افتـــاده از فرجـــام پیـــروزی مـــا ایـــران

رهــا بــاد از همــه ظلــم و همــه زشــتی جانــداران

رهـــا از یـــاریِ هـــر کـــس کـــه آزادیِ او ایمـــان

شرمگاه

جمـع انسـان را ببـین بـی میـل در ایـن وادی آه

ایـن‌چنـین از هـیچ مـی‌سـازد هـزاران کـس بـه ناگـاه

بهـر آن مهـر و بـرای بیشـتر مانـدن سـرا

در دل دانشسـرا و قلـب دولـت کارگـاه

گـر نباشـد در دل و میـدان شـهر و آن چـرا

از همـه دنیـای تـو هیچـی نمانـد جـز گنـاه

بـا هـزاران مکـر و تهدیـد و دروغ و ایـن ریـا

ایـن‌چنـین آن صـحنه پـر گشـت اسـت از انسـان خـدا

ایـــن مشـــال کهنـــه‌ای بـــر قلـــب تاریـــک جهـــان

یـــک نفـــر در قـــدرت و صـــدها نفـــر بـــرده بـــه جـــاه

یـک بـه یـک بـی‌میـل و بـر ضـد شـما لـیکن چـرا

ســـیل انســـان در دل شـــرم اســـت و در ایـــن شـــرمگاه

از بـــرای نـــان و از تهدیـــد و ایـــن غـــولان کـــاه

ایـــن‌چنـــین بازارتـــان گـــرم و ببـــین ســـیلی بـــه راه

شـــرح و مشـــروعیت ســـیل نســـان طالـــب خـــدا

شـــرم بـــر تقیـــه بـــر ایـــن تزویـــر و بـــر ایـــن صـــد ریـــا

خویشـــتن را چـــون هویـــدا در دل و دار جهـــان

از دل پـــوچی بـــه هـــیچ و از دل هـــیچ از خـــدا

تـا بـه کـی دسـتی بـر ایـن و پـای دیگـر بـر گـرا

خـامش ایــن تزویــر ایــن تقیــه چنــین بــد شــرمگاه

ناکار

ایـن تـوده بـه خشـم آمـده از ظلـم تـو ای شـاه

تـو شـاه شـدی در دل ایـن خـاك تـویی سـایه‌ی الله

فریـاد جوانـان بـه دل اظهـار چنـین اسـت

خـاموش تـو الله فرزنـد تـو ایـن اسـت

سـال از پـی سـال آمـد و خـوردی تـو همـه جـاه

خـوردی و تـو بـردی تـو شـدی شـاه و شهنشـاه

بـر کرسـی قـدرت کـه نشسـتی شـده خونخـواه

خـونِ همـه در شیشـه و خـونِ تـو شهنشـاه

از بـــاور ایــــن ملــــت خـــاموش گــــذر آه

بـــا خـــون بـــرادر تـــو و غســـل همگـــان شـــاه

دســـتان پـــر از ظلمـــت تـــو خـــونی و خـــون راه

خـــون همـــه آحـــاد بـــه دســـتان تـــو ای خـــائن بـــد راه

پاسـخ بـه طلـب نـان و رهـایی کـه چنـین اسـت

ســرب اســت شــکنجه همــه بــاطوم بــه کــین اســت

فریـــاد رهـــایی نـــرود ظلـــم بـــه انکـــار

تـــاج و همـــه تختـــت بـــه دل بـــاد بـــه اصـــرار

فرجـــام همـــه ظـــالم دنیـــای چنـــین اســـت

خـــونخـــوار شـــود تـــار از خـــوردن خـــون خـــار

امــروز چــو خــاموش شــد و شــاد شــدی شــاه

فرجـــام تـــو خاکســـتر و آتـــش بـــه جهـــان تـــا

ظلــــم از دل دنیـــا کنــــد و ریشــــه‌ی آن خـــار

فریــاد همــه ملــت ایــران بــه رهــایی و بــه نــان کــار

مشعل

غـــم دیـــروز اگـــر باشـــد از آن هـــیچ نتـــرس

مـــا بـــه آن گفتـــه و تـــو از غـــم آن هـــیچ نلـــرز

مـــا بـــه بیـــداری دنیـــا همـــه را شـــور کنـــیم

مـــا زِ آن گفتـــه و دنیـــا همـــه را نـــور کنـــیم

مـــا از آن مشـــعل آتـــش کـــه زِ دســـتم باشـــد

همـــه دنیـــا و جهـــان غـــرق در آن نـــور کنـــیم

اگـــــر از درد بگفتـــــیم و از آن رنـــــج خـــــدا

مـــا بـــه بیـــداری دنیـــا همـــه جـــا نـــور کنـــیم

اگـــر از زور و زر و مکـــر و ریـــا مـــا گفتـــیم

خواســـته آن کـــه جهـــان خـــالی از آن زور کنـــیم

غـــم دیـــروز همـــه راهِ رهـــایی فـــردا اســـت

مـــا بـــه آن گفتـــه و جـــام تـــو جهـــان شـــور کنـــیم

بایـــد از هـــیچ نترســـید و از آن ظلـــم خـــدا

هـــر چـــه زشـــتی بـــه جهـــان طعمـــه بـــر آن گـــور کنـــیم

یکـــدل و یـــک ره بـــا هـــم همگـــی بـــا ایمـــان

مـــــا جهـــــان را همـــــه آزاد از آن زور کنـــــیم

بـــا هـــم از یـــک بـــه جهـــانی و بـــه حـــالا یـــک راه

کـــه بـــه آزادی جـــانهـــا همـــه را شـــور کنـــیم

غـــم دیـــروز همـــه راهِ رهـــایی فـــردا اســـت

مـــا بـــه آزادی دنیـــا همـــه جـــان نـــور کنـــیم

بود، نبود

خـــدا باشـــد نباشـــد هـــیچ تـــأثیری نـــدارد یـــار

کـــه در دل‌هـــایِ انســـان او پـــر از نقـــش و نگـــار و کـــار

بـــه دل‌هـــا او چنـــین زنـــدار و او زنـــد اســـت در دنیـــا

بـــــدان ســـــیل نســـــان ایمـــــان بـــــدین والانشـــــینی‌هـــــا

بگـــو او را اگـــر علـــم و همـــه دنیـــای در انکـــار

بـــــــه قلـــــــبِ آدمـــــــان زنـــــــدار و او پرکـــــــار

بگـو حـرفش بگـو راهـش بگـو ایمـان بـدخواهش

بـــه دنیـــا زنـــدگی دارد بـــر آن ایمـــان و بـــر جـــاهش

چــه ارزش دارد ایــن پیکــار کــه دنیــا را بــری در آن

خــدا موجــود و یــا نــاجود چــه دارد بــر مــن و تــو ســود

کــه دنیــا و حقیقــت جــای در دل‌هــای انســان‌هــا

وجـــودش ایـــن‌چنـــین ایمـــان و او زنـــدار در دل‌هـــا

نهای این‌چنین عرضـی بگـو هـیچ اسـت و ایـن تکـرار

نــدارد بــر کســی ایــن ســود، خــدا قهــار و اینســان هــار

بگــو جنــگ مــن و تــو بایــد از عــزل خــدا باشــد

خـــدا موجـــود و یـــا نـــاجود درا قـــدرت ردا باشـــد

بـر ایـن ارزش همـه جـان‌هـا کـه دنیـا مـی‌شـود آزاد

اگـــر عـــزم همـــه دنیـــا بگـــو عـــزل خـــدا باشـــد

نـــدارد ارزشـــی بـــود و نبـــودش مـــا خـــدا تنهـــا

کـه دنیـا را رهـا از قـدرت و نـام خـدا ایـن کارمـان باشـد

فریاد

خسته از هر منطق و قانون قضا

خسته از ایهام انسان در هوا

خسته از مکر و دروغ و آن ریا

خسته از عبد و مرید و آن خدا

روز اینان شب نشد گر ظالمان را عبد کرد

عابد ظلم و همه عبد خدا در مکر کرد

کر شد و لب قاصر از گفتن قضا از مرگ کرد

وای مفهوم قضا اینان همان غوط و غذا را درد کرد

خســـــته‌ام خســـــته از ایــــن دیــــدن خـــــدا

در دل هــــر جـــا خـــدا آمـــد دل انســـان خـــدا

معنـــی ایهـــام اینـــان چیســـت اســـتثمار خلـــق

نظـــــم اینـــــان کـــــام انســـــان زهــــــر تلـــــخ

هــر چــه در شــعر آمــده ایهــام اینــان کــم ســرای

قصـــه‌ی اینـــان بگـــو آن مثنـــوی صـــد مـــن بـــه کـــاه

خســـته‌ام از خامشـــی‌هـــای نســـان بـــر پـــای ظلـــم

خســـته از اینـــان بطالـــت آدمـــان از شـــب بـــه صـــبح

خســـتگی را در کنـــد فریـــاد طغیـــان از تـــو داد

ایـــــن جهـــــان حـــــق رهـــــایی دارد از فریـــــاد راد

امراض

بـــدنش پـــر زِ همـــه تـــاول و او در درد اســـت

بــه جــذام آمــده ایــن جــان و تــنش در مــرگ اســت

نشـــــنید او بـــــه صـــــدا و نشـــــنید او آواز

نتوانـــد کـــه شـــنیدن همـــه دنیـــا ســـنگ اســـت

نتوانـــد کـــه بـــه دنیـــا و جهـــان را دیـــدن

همـــه دنیـــا بـــه ســـیاهی و جهـــان بـــی‌رنـــگ اســـت

او بـــه دنیـــا و از ایـــن دیگـــر جانـــان کمتـــر

کـــه نفهمـــد همـــه عقلـــش بـــه جهـــان ننـــگ اســـت

نتوانـــــد کـــــه بـــــه دنیـــــای شـــــود او در راه

پـــای و دســـتش همـــه افلـــیج و جهـــانش لنـــگ اســـت

بــه دل و خــاک جهــان صــد بــه هــزاری امــراض

همـــه طـــاعون و وبـــا مـــرگ جهـــان آهنـــگ اســـت

زلزلـــــــه آمـــــــده دنیـــــــای تکـــــــانی دارد

طفـــل و زن‌هـــا و نفـــس‌هـــا بـــه دل آن ســـنگ اســـت

آمـــده رعـــد بـــه طوفـــان بِکنـــد آن جـــان را

همــه دنیــای بــه مــرگ خــود و بــا خــود جنــگ اســت

صـــد هـــزاری کـــه بـــه دنیـــای امـــراض و بـــلا

همـــه از ظلـــم تـــو یـــزدان و خـــدای ننـــگ اســـت

آمـــده یکـــدل و یـــک‌راه همـــه کـــس آن خوبـــان

بـــاز پـــس گیـــرد و دنیـــای خـــودش دل‌تنـــگ اســـت

ای خـــدا بـــس کـــن و ایـــن ظلـــم و جهـــان ظلمـــت

همگـــی در پـــی رویـــت بـــه تـــو عَزلـــت جنـــگ اســـت

عشق پاک

عشـــق یعنـــی از دل جـــان‌هـــا گـــذر در راه یـــار

بـــی‌مهابـــا در پـــی او شـــادی‌اش هـــر دســـت کـــار

عشـق یعنـی بـا هـم و بـودن بـرای هـر چـه کـار

ذره‌ای نتـــــوان از او دور و از او حتـــــی شـــــکار

عشـق یعنـی مـن بـرای تـو، تـو از مـن یـار بـار

بـــر مـــن و دوشـــم گـــذارا هـــر چـــه دارد رهســـپار

عشـق بـی‌پـروا بـه پـرواز از سـکون تـا جـاه یـار

او همـــه دنیـــای مـــا، مـــا در جهـــانش پایـــدار

عشـــق یعنـــی پـــاکی جـــان و همـــه پـــاکیِ یـــار

مـــــن زِ تـــــو آمـــــد پدیـــــد و پـــــاکی‌ام را پاســـــدار

عشـــق را در واژگـــان نتـــوان و بـــر آن هـــیچ دار

کـــــز بـــــرای گفتـــــنش شـــــعری بخواهـــــد شـــــاهکار

شاه ترسان

همه دنیا برای تو بنا گشت   تمام نعمت از آن تو سرگشت

تو صاحب بر همه دنیا و بر پول   همه دنیا بگو پول است و در پول

و اینسان برده‌داری تازه برپا است   تو صاحب منزلت دنیا چه تنها است

همه تن در سپیدی سوخت در روی   همه تن آن سیاهان مرده در گوی

که استثمار تو این سیل بی‌جان   همه در کار و تو شاد از همه پول

نه از قدرت نه از فکرت که از پول   گزاری پول‌ها را روی آن پول

تو ثروتمند و تو شاه جهان رای   به قدرت می‌روی بالایِ بالای

بدینسان این جهان را برده‌داری است   که از کار دگر شاهی عیاری است

که از جان و تن و این سیل انسان   گذارد پول‌ها را روی هم سان

و دنیا را به کام خویش برد است   که از تن‌ها و جان‌ها سیر خورد است

و او شاه است و این سیل نسان آه   همه بنده به برده دارد آن شاه

حماقت‌ها و خاموشیِ انسان   بسازد از نفرها شاه ترسان

با هم

این راه نه راه من و تنهایی من نیست — این راه همه عاشق و آزادی تن کیست

آن کیست که سودای رهایی ننشاند — بر دل به چنین راه خودش را نکشاند

این راه رهایی زِ همه وهم زِ بیداد — این راه رهایی تو آزاد از آن داد

این راه همه مرد و زن و عاشق و یار است — این راه رهایی تو عیار و به یار است

این راه نه من راه تو راه همه یار است — برخیز که آزادی ما در پس کار است

با هم به هم و راه هم و دست بر آن داد — از ریشه بکن ظلم و جنایت همه بیداد

این راه تو و من ره یاغی و تو عشاق — این پیش به سوی همه دنیای شود شاد

برخیز و بپاخیز که یکدست نه بر آن — از دست من و تو همه ظلمت شده پنهان

بار دگری جام جم از خویش به اذعان — این شور من و تو شده آزاد همه جان

این راه نه راه من و تنهایی من نیست — دنیا همه در کام و در این شور به هم زیست

فریاد خاموش

به زیر خاك دارد آن نفر داد   چرا دنیای پس اینسان بود بیداد
چرا من در دل خاکم چرا های   چرا من را بکشتی ای خدا وای
مگر من در جهان کاری بکردم   که کندی ریشه‌ام را از دل و جای
خدایا این چه آیینی که در آن   همه را می‌کشی ساقط همه جان
تو را ای قادر مطلق مگر کار   بدارد حق کشی را کرده‌ای رای
مرا کشتن در این دنیا به کاری   که در آن من نکردم هیچ بر پای
مرا بر دار آوردند و بی‌جرم   نفس از من بریدا ای خدا وای
چرا پس هیچ فریادی ندادی   بکشتن اذن بر آنان تو دادی
مرا کشتند بی‌جرم و جنایت   چرا مسکوت در راهش فتادی
خدا من راه دیگر را نخواهم   همین دنیا چرا بر من ندادی

جواب کودکم را کس ندادست   ببین مادر که بی‌تاب است و زار است
جواب یار من را می‌توان داد؟   نه فردوس و عدن را من نخواهم
خدایا بس کن این دیوانگی را   من آن فرزند و یارم را بخواهم

جنگ گنج

بشورانید او صدهای سرباز	مسلح تا به دندان پیش آغاز
که جنگ آن خدا در پیش روی است	برابر آن یهودی کافران پست
یکی گفتا که چندی پیش آن‌ها	به ما همراه و با ما دوست در راه
بگفتا هیچ‌تن در راه دلدار	نداند حکمت آن خالق و یار
همه شمشیر در دستان به پیش‌اند	برای کشتن موسی به کیش‌اند
و آن پیغمبر خاتم به اصرار	بگفتا پیش بر این خلق بدکار
مسلمانان برابر آن یهودان	به تیره تار بردن راه سوزان
سر از تن‌ها جدا او شست با خون	به خونش آن زمین را کرد افزون
هزاری تیغ بر روی هم و آه	هزاران کشته و زخمی است در راه
و خاتم از رسولان پیش آمد	به سوی قصر و مرد از کیش آمد
بگفتا آن کجا گنجینه‌ی ناب	کجا آن گنج دیرین تو بدذات
و او مسکوت و ساکت پیش ماند است	سخن از پیش راند و پیش خواند است
رسولی خاتم و آن شاه الله	پر از خشم است و آری کینه‌ی شاه

بینـــــدازد زمـــــین آن مـــــرد را راه   بخواهــــد جـــای گنجـــی را هویـــدا

ولـی مسـکوت و بـازم خشـم در پـیش   بگفـــتن ســـاکت و او خشـــم را بـــیش

بدینســـــان او شـــــکنجه داد بــــر راه   کـــه جـــای گـــنج را بایـــد بگـــی شـــاه

همـــــه دور و بـــــه دوری دورترهـــــا   بـــه خـــود خوانـــد حـــدیثی مهمـــل الله

بـــه دورا آن نبـــودا گـــوهر از خـــاک   نبـــــوده زر نبـــــوده ســـــیم افـــــلاک

کـــه دور از آن خـــدا قدســـی و در ذات   بـــــه پـــــرواز رســـــیدن شـــــعرها نـــــاب

ولـــیکن دیـــد بعـــدی گـــنج در دســـت   بیامــــد راه صـــــحرا خـــــاتم مســـــت

نبـــی و آن خـــدا در پـــیش بـــا گـــنج   یهـــودی مُـــرد لـــیکن مُـــرده بـــا رنـــج

بـــه دورِ دســـتهـــا بـــا خـــویش او گفـــت   گـــوهر در خـــاطر آن شـــاه و شـــه مفـــت

هدف

به دنیا آمدیم بی آنکه خواهیم　　　به دنیا آمدن بی‌اختیاریم

به هر سو می‌برد در پیش در آن　　　نمانده اختیاری پیش درمان

ولیکن دارد انسان عقل در جان　　　به پیشش می‌برد هر راه خود خوان

نباید از چنین راهی به دوری　　　به جان باید گرفتن پیش اذعان

که این دانستن و عقلِ در انسان　　　مرا مختار کرده زیست در آن

و باید بر چنین راهی نظر کرد　　　از این قدرت برای خویش زر کرد

هدف را پیش برده پیش بر راه　　　در آن قله به آینده نظر کرد

اگر جان تو باشد پیش اذعان　　　هدف را قلب امید پیش در جان

به زیر آورده‌ای هر چیز دل خواست　　　هر آنچه فکر خواهد ساخت در راز

بدین گونه جهان در اختیار است　　　هدف معنای بودن راهدار است

به دنیا آمدیم و حال دنیا　　　هر آنسو ما بخواهیم می‌رود راه

قهقرا

ایران به ته چاه بیفتد به ته قهر به قرا

از خاک نگون‌بخت نمانده همه صحرا

از دیر و همه دور زمانش خبری نیست

این خاک به دست همه دیوان شده صحرا

این محشر و در خاک و نگون‌بخت و اسیر است

جمع همه انسان به غل و بند کثیر است

سیل همه مردم پر از آن غم پرِ دردند

مردند دگر بار و همه فقر که خوردند

فقــر اســت همــه خــاک همــه جــاه همــه راه

جمــع همــه انســان تــو بگــو جملــه کــه مردنــد

در درد و تکــاپو همگــی جملــه کــه هــیچانــد

مردنـــد و همـــه لقمـــه‌ی آن دیـــو کـــه خوردنـــد

فقــر اســت همــه جــان و جهــانِ همــه ایشــان

از اول ایـــــن راه حرامـــــی همـــــه خوردنـــــد

بایــد کــه جهــان بــار دگــر از تــو بــه فریــاد

از نــو بــه شــکفتن همــه تــن عاشــق و ایــن بــار

برخیــز از جــای و همــه خــاک نیــاز اســت

از دســـت تـــو و کاشـــتنش او بـــه فـــراز اســـت

بایـد کـه سـتاندن همـه تـن حـق خـود و خـویش

بایـــد زِ جهـــان برکنـــد ایـــن قاتـــل بـــد ریـــش

از جان گذشتگان

از هــزاران گفــتم و ایــن بــر دلــش خــالی بــود

از ســپاس ایــن نفــس‌هــا غــرق خوشــحالی بــود

جــان مــا مــدیون اینــان دِیــن آنــان بــر تــو جــان

بــا مــن ایــن را پــس بخــوان عشــقی کــه جنجــالی بــود

آن پــدر والــد و آن مــادر کــه جــانش را فــدا

عشــق بــر فرزنــد و عشــقی کــز دلــش خــالی بــود

صــبح تــا شــامش همــه کــار اســت و او اینســان رهــا

تــا کــه فرزنــدش جهــان غــرق بــه خوشــحالی بــود

او زِ خــود بگذشــت و بــا پیکــر همــه جــانش فــدا

در پـــــی شـــــادیِ تــــو او غــــرق خوشــــحالی بــــود

هــر چــه کــردار اســت در ایــن ســختی و جــانش بــه راه

تـــا کـــه تـــو آرام و زنـــدارت همـــه عـــالی بـــود

صــبح تــا شــامش شــده پــاکی ایــن خــاک از تــو جــان

جـــان او را ایـــن جهـــان مـــدیون خوشـــحالی بـــود

از تـــنش بگذشـــتِ و در هـــر حقـــارت جـــانفشـــان

تـــا تـــو آرام و بـــدور از درد بـــی مـــالی بـــود

در دل آتـــش همـــه جـــان و جهـــانش را بســـوز

او بـــه خوشـــحالیِ تـــو ســـوزد کـــه تـــو حـــالی بـــود

در جهــانش هــیچ دارد جــز بــه خــدمت حوریــان

او بـــه ســـختی‌هـــای خـــود ســـختی تـــو خـــالی بـــود

وصــف ایــن والا نفــس‌هــا هــیچ نتوانــد کــه شــعر

شـــــعر مـــــا در قـــــدر اینـــــان هـــــیچ پوشـــــالی بـــــود

والا

فـــرق بـــین آدمـــان در چیســـتا کـــز بهـــر آن

ایـــن چنـــین مشـــتی بـــه فقـــر و اینچنـــین والا نشـــان

آن نفـــر از بهـــر هـــیچ اســـت و بگـــو جـــانش بـــه زر

هـــیچ کـــردار و جهـــان بـــر پـــای پیشـــش هـــر نفـــر

این یکـی از صـبح تـا شـامش بگـو کـار اسـت و کـار

لقمـــه نـــانی نیســـت کـــز آن ســـیر باشـــد طفـــل و یـــار

صـبح و شـام هـر نفـر گـو ایـن‌چنـین در کـار بـود

بردگـــــانی در ســـــجود و از بـــــرای هـــــار بـــــود

او نشـیند جمـع انسـان در بـرش غـرق اسـت کـار

حـال هـر سـودی کـه باشـد از بـرای مسـت هـار

ایـن‌چنـین نظـم جهـان تبعـیض و ایـن دسـتار زار

از دلِ ایـن رمزهـا انسـان شـود بـرده بـه کـار

صـد هـزاری گفـتم انسـان در دل فقـر و نیـاز

هـیچ نتوانـد بـه فکـر و جنـگ در ایـن کـارزار

نظـم نـو مـی‌خواهـد ایـن جـام جهـان زشـتی خـدا

کـار باشـد لیـک سـهم هـر نفـر از کـار دار

بمب و آتش

در میـــان بمـــب و آتـــش تیربـــاران او رســـید

او رســـــید و خانــــه‌اش ویرانــــه‌ای در دور دیــــد

نـــو گلی بایـــد بـــه بـــازی در میـــان کودکـــان

لیـــک او آتـــش خـــدا خمپـــاره‌هـــا در دور دیـــد

جـای کـود ک او یـه روزه راه صـد سـالانه رفـت

ســوختن مــردن پــدر دیــد و بــه خشــم و کــین رســید

داد و فریـــاد و بـــه رگبـــار گلولـــه ســـازها

گـــوش او نـــالان شـــنید و مـــرگ را در خانـــه دیـــد

چــون نفــس از روزگــارانش گذشــته هــیچ ســال

هشـــــتمین پـــاییز او اینســــان بهـــاری تـــازه دیــــد

جــای دفتــر جــای بــازی جــای هرســان کــودکی

بمـــب در دســـت و بـــه دســـت دیگـــرش رگبـــار دیــد

آمــــده میــــدان بـــه آتـــش در میـــان شـــعله‌هـــا

دور او اجســــاد و اینــــان کــــودکی در خـــواب دیــــد

از میــــان آتـــــش آمـــــد ســـــوی او آن تیربــــار

ســـوخت جــانش لیــک تــن‌هــای دگــر در خــار دیــد

شـعله‌هـا خـون در هـوا بـارش بـه بـاران آتـش اسـت

جـــان و تـــن‌هـــا زخـــم دارد در پـــی آرامـــش اســـت

ســوخت جمعــی و بــه خاکســتر نشســته پــیش راه

کــودک از جســـم همـــه تـــن‌هـــا بســـازد خیـــل‌هـــا

از میـــان کـــام تـــو خـــون آمـــد و او را بـــه پـــیش

ســـیل هـــم‌ســـانان او بـــا هـــر جســـد از کـــوه بـــیش

زر خدا

در جهـــانی کـــه همـــه دنیـــا شـــده آن زر

زر پرســتانِ خــدا پنــدار و اینســان زر جهــان گســتر

داغ ایـن دنیـا همـه پـول است و جـان هـر نفـر را زر

میکشــد بــالا و پــایین زر همــه تــن مادگــان و نــر

از تــو بــودن هــای تــو ذات و سرشــتت هــیچ

بــاطن و آن شخصــیت را هــیچ دانــد پــیش

گر پر از پول و طمع باشی همه جـان و جهـان افراسـت

هر نفر زیـر دوپایـت گـو کـه جـان‌هـا خـاک آن صحراسـت

لیک پر مهری و پر اخـلاق هیچـی قلـب ایـن دنیاسـت

گـر نـداری پـول مـردن بهتـر از خـاری در ایـن دنیاسـت

ارزش خـــوبی تـــو هـــیچ اســـت و آن تـــن زور

بـا زر و پـول تـو شـد آن غـول بـد طینـت و کـین افـروز

آن تـــن از هـــیچ و بـــه هیچـــی مُـــرد او بـــی‌پـــول

خانـــه‌هـــایش را بیفزایـــد بـــه مـــرگ تـــو در ایـــن بیغـــول

آتـــش دیـــوانگی‌هـــای بشـــر ایـــن خانـــه را ســـوزاند

خـود کنـد مشـعل بـه خاکسـتر همـه دیـوان بـه دنیـا خوانـد

بایـــدا بر کنـــد ایـــن دیـــوانگی‌هـــا، دیوهـــا را بـــرد

دیـــو زر ایـــن قاتـــل اهلـــی بگـــو ایـــن دیـــو را او مُـــرد

باید از نو ایـن جهـان را سـازش و در پـیش سـامان داد

بایـد آن زر در خـدا مُـرد و خداونـدی دنیـا را تـو پایـان داد

هر نفر یک خانه یک پایش همه یکسان و در یـک راه

ایــن جهــان را بــار دیگــر ســاختن بــر جــان و بــر آن جــاه

ارزش انســان بــه خــوبی پــاک بــودن بایــدا بــر کــار

زر خــدا دیــوان همــه محــو و جهــان را کــوش تــو بیــدار

خود کرده

همــه دنیــا پــر از آتــش عــذاب اســت
نســان خــود را مســلح خــواب خــواب اســت

هــزاری جــان بــه درد و هــیچ در فقــر
گرســـــنه تـــــن نـــــدارد نـــــان و در درد

در ایـــن نفـــسِ همینـــان مـــرگ در راه
و انســـان ســـازد او ایـــن مـــرگ را جـــاه

هــزاری بمــب مــی‌ســازد بــه دســتان
مســـــلح مـــــی‌کنـــد لشـــکر بدینســـــان

همــه دنیــا پــر از زشــتی و آه اســت
بــه فقــر و مــرگ در ایــن خانــه راه اســت

ولـــیکن در ازای جـــان بـــه انســـان
نســـان ســـازد بـــه تیغـــی مـــرگ را ران

به خلوت گر حساب از دست رفت است
هزینـــه ســـاختن آن لشـــکر پســـت

بـــه هـــر جـــا در دل ایـــن دار دنیـــا
همـــه کشـــور بـــرای خـــویش فـــردا

بســازد صــد هــزاری بمــب و آتــش
بـــه دنـــدان تـــا مســـلح ارتـــش آهـــش

بـــرای جنـــگ اینـــان شـــوق پـــرواز
مســـــلح ارتشـــــی در پـــــیش افراســـــت

خــودش خــود را بــه کــام مــرگ داد اســت
در ایـــن دیـــوانگی بیـــرق در آن دســـت

بــه پایــان بایــد اینــان زشــت ایــن راه
همـــه زنـــدار بـــر آن صـــلح و تـــن جـــاه

هم‌دست

تـــو را در فقـــر خواهنـــد و تـــو را پـــا بســـت

تـــو درگیـــر غـــذا نـــان شـــب و هـــم‌دســـت

تـو دیگـر تـاب فکـر از سرگشـادی وتـویی دربسـت

تـــو در کـــام چنـــین خونخوارگـــان پـــا بســـت

بـــه جـــرأت از تـــو بردنـــد و تـــویی هـــم‌دســـت

بـــــرادر مـــــی‌کشـــــی از راه نانـــــا مســـــت

بـــه فقـــرا دیـــو زشـــتیا و بختـــی پســـت

زِ تـــو ســـازد یکـــی مهـــره بـــه بـــازی نســـان هـــم‌دســـت

فکـــر تـــو از هـــر ســـحر تـــا شـــام اینســـان پســـت

بهـــر خـــوردن نـــان شـــب فکـــرت بـــه گِـــل پابســـت

از تـــو آن پـــوچی بمانـــد مغـــز و دل هـــم‌دســـت

گـــر بـــه تـــو شـــوری تـــراود بهـــر نـــان و بـــس

ایـــن خـــدایان ظـــالم و درد اســـات هســـت

لیـــک فریـــاد تـــو کـــردار تـــو را او پـــیش‌ران بردســـت

نســـل انســـان را بـــه بیـــداری خـــود تـــن رَســـت

تـــو تـــوانی ســـیل انســـان را بـــه خـــود هـــم‌دســـت

از بـــــــرای داد آزادی خـــــــود فریـــــــاد

تـــو جهـــان را مـــی‌کنـــی تغییـــر و جـــان‌هـــا شـــاد

فقـــر تـــو پایـــان و فکـــرت آســـمان دریاســـت

ایـــن جهـــان شـــور تـــو مـــی‌خواهـــد بـــه خـــود دریـــاب

طفل

تو چندین سال دیدی در مکافات
تو از کی گشته‌ای این پیر خوش ذات

به چندین روز دنیا کرد او پیر
چرا اینگونه او را برده در میر

چرا پس خاک این دنیا حرامی است
چرا از کودکی سازد پدر نیست

چرا او از طفولت کار کرده
چرا اینسان به درد خویش مرده

چرا او شادی و بازی ندید است
چرا کودک جوانی را ندید است

چرا از فرط کار و درد بسیار
همه شب‌ها سحر را او پرید است

به پشتش می‌کشد بار تو دیوان
تو غرق پول در کام فریبان

تو از شادی و سرمستی خود شاه
و او را کرده این دنیا تمنا

تمنا دارد از این خاک زشتی
خدا یزدان و بیمار پلشتی

که رحمی بر من و دنیا روان دار
از این زشتی و دردا من امان دار

خدایا ذره‌ای کودک نباید
نباید بازی و شادی نشاید

خدایا بس کن این دیوانگی‌ها
دلم آن کودکی آن بچگی خواه

به صبح و شب همه دائم به کار است
به کار و زار در حال نزار است

به دوشش می‌کشد بار همه شاه　　به پشت آن چراغی که عیار است
به تحقیر خودش نان برده در راه　　زِ دنیا و همه عالم شکار است
نگو از درد دیوان و خدا شاه　　که دختر وای او را هیچ کار است
فروشد وای هرزه بر نسان راه　　بگو شرم از نسان بودن شکار است
به جای شاد و آرامش همه جاه　　شده مرگ همه دنیا نثار است
به آزادی قسم این عمر طفلان　　همه درد و عذاب ظلم یزدان
به دوش من به دوش تو هوار است　　خدا یزدان و بیمار قهار است
همه دنیا به تغییر از تو فریاد　　دگر کودک به شادی خواستار است

اندرشاه

تـو بـه دربـار و بـه افـلاک و تـو در حُـرم و طـلا

تـو و دیـوار بـه دور و تـو نبینـی، بـه جـز آن خـودِ خـواه

تـــو و ایـــن وهـــم خـــدایی و تـــو و فاصـــله‌هـــا

تـو و آن لشـگر دون تـو خـودت نـام نهـی خـود تـو خـدا

تـــو و دوری و تـــو از اصـــل جهـــان از دل مـــا

اینچنـــین کـــور شـــدی دیـــدن حـــوری و حـــرا

ضـــجه‌هـــا را نشـــنیدی و بـــه فریـــاد رهـــا

کـــر شـــدی از لـــب صـــور مـــدح و نیـــایش برپـــا

چــه کســـی کـــرد تـــو را شـــاه جهـــان شـــد الله

خود نمایی و خودت گویی و خـودکرده خـودش را او شـاه

هـــم حقـــارت زِ نســـان عامـــل ایـــن ننـــگ از شـــاه

او تـــــو را کـــــرد خـــــدا شـــــد خـــــود او شاهنشـــــاه

چرخـــه‌ی ظلـــم جهـــان شـــاه بـــه شـــاه انـــدر شـــاه

خـــود خـــدا شـــد خـــود خودخـــواه شـــد او شاهنشـــاه

تـــــو و آســـــودگی و بارگـــــه ایـــــن درگـــــاه

و جهـــان غـــرق بـــه خـــون خـــاک و جنـــون جـــان‌فرســـا

تـــو بـــه دربـــار و بـــه افـــلاک و تـــو در حـــرم و طـــلا

ایـــن‌چنـــین مـــرده جهـــان غـــرق بـــه ظلـــم ایـــن شـــاه

از خود گذشته

زِ جان و تن بگو او در گذر در راه   زِ خود دنیا و ثروت می‌برد او تا

جهان زیبا بسازد او جهان افرا   زِ دنیا و به جانش او گذر کرد آه

چنین از خویش و هیچی و به جان خویش   برای پیش بردن این هدف این کیش

زِ خود دنیا و ثروت می‌برد او تا   جهانِ دیگری سازد به عزم و خواه

چنین از خود گذشتن در برش دین است   به جانش هیچ تا انسان به حصر این است

بر او این زندگی هیچ است و این زندار   بگو تنها برای خلق و دنیا کار

همه هَم و همه غمش بگو این است   بگو دنیا به آزادی بر او دین است

بگو تاب و توانش در گرو فریاد   بگو آزادگی در هر چه طوفان باد

بگو عزمش هماره جزم این فریاد   بگو جان جهان آزاد او شد شاد

همه دنیا و انسان و همه جان‌ها   همه آزاد و آزاد و بگو از داد

زِ جان و دین و ایمانش گذر کرد او   جهان آزاد و آزادی جهان برپا

زشت زید

برخـــی از دردان بگـــو صـــحبت نـــدارد هـــیچ آه

ایـــن جهـــان حصـــر عـــذاب و درد بـــر درمـــان مـــا

آنقـــدر دیوانگـــان در کـــام دنیـــا کـــار کـــرد

مـــا همـــه تـــن عـــاجز از گفتـــار آن انکـــار کـــرد

ایـــن خـــدایان زشـــتی و دیوانگـــان بـــر ایـــن زمـــین

از دل کشـــــتار دنیـــــا او خـــــودش را شـــــاد کـــــرد

واژگـــان بـــی معنـــی و ایـــن گفـــتن مـــا هـــیچ بـــود

جـــان نـــدارد ایـــن همـــه دیوانگـــان در پـــیش بـــود

آخـــر ایـــن دیـــوانگی‌هـــا بهـــر چـــی باشـــد خـــدا

ایـــن چـــه خلقـــی آفریـــدی ایـــن‌چنـــین مجنـــون خـــدا

حـال از ایـن کـردار آنـان ایـن جهـان در خـویش بـود

ایـــن‌چنـــین گفتـــی بـــه قلـــب آن حـــدیث و کـــیش بـــود

ایـــن چـــه آیینـــی مگـــر دیـــوانگی اظهـــار داشـــت

بهـــــر خوانـــــدن در دل دینـــــت چـــــرا اجبـــــار داشـــــت

تـــو جهـــانی خلـــق خـــالق گشـــته‌ای بـــر آدمـــان

تـــا ســـخن‌هـــایی بـــر ایـــن دیـــوانگی قـــانون آن

وا مصـــــیبت وای برمـــــا وای بـــــر دنیـــــای مـــــا

ایـــن چـــه دنیـــایی کـــه در آن مـــا بـــه کـــام هـــیچ ران

بـــر تـــن و جـــان تـــو حيـــوان مـــی‌درد او جســـم را

مـــی‌کشـــد در خـــون تـــو او مـــی‌درد بـــا فکـــر شـــاه

مـــی‌درد جانـــت بـــه شـــهوت مـــی‌کنـــد او جســـم را

او تجـــاوز مـــی‌کنـــد بـــر جـــان تـــو در چشـــم شـــاه

ایـــن مـــنم دیوانـــه گشـــتا شـــعر در جـــانم دریـــد

بارالهـــا بـــرکن ایـــن نامـــت حقـــارت زشـــت زیـــد

دست به دعا

گر جهان زشت و پر از ظلم و بدور از عدل است

غم دنیای به چشمان و جهان در حصر است

همه عالم شده بیداد و خدا در قصر است

سیل انسان و نظام و همه اینان حصر است

گر به قهر تو خداوند همه اقوام جهان در مکر است

سیل و پس‌لرزه زمین لرزه و حکم همه انسان قتل است

گر بلایای طبیعی به جهان هموار است

گر زِ بی‌آبی و فقدان غذا قهار است

گــــر جهـــان مـــن و تـــو هـــیچ نــــدارد آزاد

داغ صـــد ظلـــم بـــه پیشـــانیِ مـــا الـــوار اســـت

همگـــی دســـت بـــه دســـت و بـــر آیـــت کشـــتار

همگـــــی غـــــرق دعـــــا مـــــاتم و هـــــذیان ســـــربار

کـــه خـــدا عفـــو کـــن ایـــن جـــام جهـــان انســـان را

تـــــو بزرگـــــی و بـــــزرگ از تـــــو نبـــــود شاهنشـــــاه

بشـــکن وهـــم و چنـــین کوچـــك و خـــود دانســـتن

بشـــکن حصـــر و حقـــارت بشـــکن بـــت از ســـنگ

کـــه بـــه عـــزم مـــن و تـــو جـــام جهـــان در تغییـــر

بـــــه تـــــلاش مـــــن و تـــــو فـــــائق و مشـــــکل تکبیـــــر

تـــو بـــدان راه جهـــان هـــیچ نباشـــد جـــز آن

کـــه بـــه پیکـــار مـــن و تـــو همـــه مشـــکل آســـان

افسانه

بـــر ضـــریح و آســـتانت مـــی‌درد جامـــه و تـــن

مـــی‌کشـــند و خـــار بـــر پایـــت بـــدون هـــیچ ظـــن

ایـن‌چنـین تحقیـر خـویش و ایـن‌چنـین برپـای غـم

وصـــل و موصـــول تـــو و ابـــزار هـــیچ اســـت ایـــن بـــدن

عقـــل را اینـــان فـــدا و هـــیچ دارد او عمـــل

از خـــودش هـــیچ و زِ تـــو دارد تمنـــای قِبـــل

گـر بـه دنیـا زشـتی و صـد ظلـم دیگـر بـار هسـت

او بســـاید ســـر بـــه پایـــت ایـــن‌چنـــین تکـــرار هســـت

وای ضـــایع مـــی‌شـــود اینســـان همـــه عقـــل و عمـــل

از چنـــــین تـــــن هـــــیچ مانـــــد هـــــیچ در انظـــــار بـــــل

در دلـــش فریـــاد صـــد ظلـــم و ولـــی مـــدهوش بـــود

او زِ خـــــود دنیـــــا و ظلـــــم و زشـــــتی امـــــا کـــــور بـــــود

او تمـــــام هَـــــم توســـــل در چنـــــین دد زور بـــــود

او کُنـــــد خـــــود را فـــــدا و بـــــر جهـــــانش کـــــور بـــــود

چـــاره بـــر ایـــن اختگـــی و بـــر چنـــین افکـــار خـــواب

زیســـــتن در کـــــام دنیـــــا دیـــــدن ظلـــــم و عـــــذاب

شـــاید او بیـــدار گشـــت و برکنـــد ایـــن جامـــه را

از دلـــــش دنیـــــا و عقلـــــش ایـــــن چنـــــین افســـــانه را

شـــــايد او بيـــــدار و او معنـــــای رؤيـــــايی رهـــــا

شـــــايد از جـــــنگش جهـــــان بيـــــدار ايـــــن افســـــانه را

آزادگان

تو زنی والایی و والا مقامی پیش رو

در دل فریادها صف نخستین روبرو

ما که دنیا را همه جان دیده و جان است خوب

جانِ تو والای تو دنیا بیارایست زود

دست در دست هم و فریادهایی بس فرا

تخت قدرت را تکان می‌دارد این فریادها

هر که در ظلم است و فریاد همو فریاد ما

ما به قدرت پیش تازیم و بگو خلع خدا

ای زنـــان شـــیر دل ای جـــانِ طغیـــان ای رهـــا

بـــا شـــجاعت مـــی‌شـــود دنیـــا دگرگـــون راه را

بایــدا بــا هــم بــه فریــاد و بــه کــوش خــویش تــا

ایـــن جهـــان را از همـــه زشـــتی بـــرون آورد راه

ای زنــان ای مــادران ای عاشــقان در پــیش جــان

روز فریـــاد رهـــایی باشـــدا پـــس پـــیش خـــوان

خلـع قـدرت از خـدا از هـر تنـی بـود اسـت شـاه

ایـــن فراخـــوانی بـــه طغیـــان بـــود و آری پـــیش راه

گــر زمــانی بیشــتر در ظلــم و در جــور اســت مــاه

آن همـــه از خـــواب غفلـــت بـــود و از آن مکـــر شـــاه

بایـــدا برخاســـتن در پـــیش و در ایـــن کولـــه راه

از دل و جـــان در گـــذر بـــودا رســـیدن پـــیش‌خـــواه

دســـت در دســـت هـــم و فریادهـــایی بـــس فـــرا

تخـــت قـــدرت را تکـــان مـــی‌دارد ایـــن فریادهـــا

ای زنـــان ای مـــادران ای عاشـــقان در پـــیش جـــان

روز آزادی بــــــه نزدیکــــــی بــــــود در پیشــــــمان

شستشو

صبح است و طلوع گر به تو در دار مکافات

شویند تو و فکر و همه باور و آن دور خرابات

این قوم پر از جهل و جنون آیت کشتار

مولود تو و صد نفری جاهل و تکرار

از کلهی صبح تا ته شب جبر و به اجبار

گویند تو بشنو و تو بیفکر و تو بیمار

شستند همه فکر و همه باورت اینبار

زایش به دل و ذهن تو در جبر و به اصرار

هــر دم زِ بــری گفــت بگــو بــا مــن و تکــرار

الله کبیـــــــران و شـــــــهان رهبـــــــر بیمـــــــار

ایــام بــه تکــرار و همــه غــرق بــه دربــار

محتـــاج و بـــه زور و غـــم تیـــغ و همـــه تکـــرار

ای وای از ایــن قــوم چــه مانــد همــه در جهــل

در جهـــل و جنـــون همـــه مردنـــد در ایـــن درد

انســـان و دگـــر نیســـت از او هـــیچ هویـــدا

انســـــانیتش مـــــرده در ایـــــن شســـــتن افکـــــار

افعــال و همــه کــرد و نکــردش بــه تــو در دســت

چــون هــیچ نــدارد زِ خــود و جهــل شــد او پســت

اســـرار همـــه دون شـــدن انســـان زِ همـــین اســـت

شســتند بـه زور و بـه تـو فکـر و همـه تکـرار بـر ایـن بسـت

حق

راه رستن بر جهانی پاک داد

در گرو جنگ است و مرگ باک زاد

از برای خواستن فعل همه و انجام باز

متحد نسل نسان همیار و آن همباز زاد

گر نسان فکرش به حق انگاری و بر رخصت است

جمع اینان هیچ باشد ظالمان را فرصت است

حق گرفتن دارد و حق را به انسان کس نداد

این بدان در جنگ حق را می‌توان ظالم ستاد

جمع انسان‌های بی‌باک بر جهان آورده داد

خون بسیار از شجاعان ریخت این جام جهان آزاد باد

بر دلت هر ترس باید کشتن و فریاد داد

تا جهان آزاد باشد حق تو او زنده باد

حق ما در حصر دل‌های شجاع ماندست باز

با دو صد فریاد و جنگ آید پدید از دل مجاز

این جهان و ظلمِ ظالم را نبین اینسان کبیر

گر تو خواهی هیچ باشد ظالم از مظلوم شیر

بشکن این جامه زِ ترس و بشکن این خاموشی‌ات

حق به دست تو جهان آزاد از مظلومیت

راه رســـتن بـــر جهـــان آزاد حـــق حقانیـــت

در دل جنـــگ اســـت و فریـــادا بـــه دل مظلومیـــت

وجدان

همـــه جـــان و دل انســـان بـــه وجـــدان — بـه وجـدان گشـت ایـن جـان آری انسـان
اگـــر وجـــدان از ایـــن جانـــدار گیـــری — چـــه فرقـــی باشـــد از او تـــا خـــدایان
اگـــر زشـــتی کنـــد وجـــدان بـــه درد اســـت — بـــه وجـــدان زنـــده و در کـــام مـــرگ اســـت
هـزاری سـال شـد وجـدان کـه مـرد اسـت — همـــه احســـاس والا پـــیچ خـــورد اســـت
بـــه جـــای آن شـــده زشـــتی و صـــد درد — بـــه دیگـــر مـــی‌دهـــد بـــا جرعـــه‌ای ســـرد
نـــه فکـــری بـــر همـــه زشـــتی دگرهـــا — نـــه زجـــری از دل ایـــن کـــرده بـــدخواه
هـــزاری کشـــته و حـــالا بـــه دریـــا — بـــرد پـــایش میـــان خـــون فـــردا
از آن روزی کـــه مـــرده حـــس وجـــدان — میـــان هـــر نفـــر انســـان و ایمـــان
بـــه زشـــتی مـــی‌بـــرد انســـان جهـــان را — بـــه کـــام مـــرگ بـــرده ســـیل جـــان‌هـــا
بگـــو روزی کـــه وجـــدان درد بیـــدار — شـــود دنیـــا مثـــال دشـــت گلـــزار
بـــه وجـــدان درد بیـــداریِ انســـان — همـــه زیبـــا مثـــال جـــان حیـــوان

ملت

همه جان جهان دولت به خود خواست
برای پیش بردن راه از ما است

که جمعی از خود و در پیش بر تخت
برای پیش بردن راه بس سخت

برای سر به سامان راه‌ها راست
یکی با دانشی در پیشه‌ای خواست

که با علمش زمین را پیش بردن
همه سختی دنیا خویش خوردن

وزارت‌ها یکی از راه دیگر
برای پیش بردن راه پیکر

همه تن عالم و عادل همه ماه
برای پیش بردن راه ما جاه

چگونه پس چنین خادم شده پست
چرا دزدی کند از ما به یک دست

همه ما در دل تحقیر اینان
همه خانه محقر بود انسان

چرا پس این جماعت قصر دارد
برای خویشتن او زر بکارد

چرا اینان پر از زشتی است این راه
همه ما در اسارت مانده در چاه

به طغیان و به شور و داد فریاد
به عزل این جماعت راه ما راد

پـــس از معـــزول اینـــان راه در پـــیش
دوبــــاره مــــا نوشــــتن راه را بــــیش

بــه قــانونی دوبــاره بایــد ایــن بــار
بــــه تقســــیم همــــه قــــدرت زِ دادار

و آنقــــدر راه را در پــــیش بـــردن
جهـــان آزاد ســـازد خـــویش بـــردن

باطل

خـــدا ایـــن گونــه مـــی‌خوانــد بــه مــا راز
جهــــــانی پـــــیش آورده بـــــه رو بـــــاز

بــه قــرآن دســت در دســتان بــه راهــی
بـــه راه خوانــــدنِ ایـــــن شـــاه راهـــی

همــه مشــکل جهــان و پــیش در رو اســت
زِ عـــــالم از جهــــان و نالــــه از او اســـت

ندانـــــــد هـــــــیچ او از راز دنیـــــــا
نـــــدارد علـــــم در پیشــــش نســـــان راه

نخواهـــــد خوانــــدن عشـــق و محبـــت
بـــــه چـــــاه افتـــــادنش از شـــــأن وســـــنت

نخواهـــــد بیشـــــتر قـــــرآن خـــــدا راه
بـــه زنـــدارش جهـــان را پـــیش فرصـــت

چـــه دیـــده آن خـــدا اینســـان کـــه آری
بـــــه مـــــا گفتــــار از زن‌هـــــای و عصـــمت

چـه راهــی پـیش رو در ایــن نشـان اسـت
محمــــد بـــا زنـــش او در فغـــان اســـت

بـــرای خـــواب و تقســـیم شـــبش راه
خـــــدا آورده آیـــــاتی بـــــر آن اســـــت

کـــه پیغمبـــر بدانـــد خـــویش تـــن راه
عـــدالت بـــین زن‌هـــا را عیـــان اســـت

میـــان هـــر کـــلام آیـــات یـــزدان
چگونــه گفتــه ایــن حیــران و جــان اســت

ورق زد مـــــؤمنی ابیـــــات قـــــرآن
ســــرآخر گـــیج او از ایـــن نشـــان اســـت

محمـــــد دارد او زن‌هـــــای بســـــیار
خـــدا آری پـــدر صـــلحی میـــان اســـت

قدرت خار

گر همه با هم به یک راه و به پشت هم نباشی راه نیست

خانـــه را بـــا عـــزم همـــدیگر ببایـــد نـــاب زیســـت

بهـــر ترســـی بیکـــران خـــاموش بـــودی لیـــک یـــار

صـــد هـــزار فریـــاد زد جـــانش در ایـــن ره طعمـــه خـــار

بایـــدا بـــا همـــدگر ایـــن راه را از نـــوی ســـاخت

بایـــد از چیـــزی نترســـید و ســـتون بـــر کـــوی تاخـــت

قـــدرت مـــا آن قـــدر بـــیش اســـت در ایـــن کـــارزار

ایـــن جهـــان زیـــر دو پـــای مـــا شـــود آن خشـــت زار

از جهـــان و قلـــدرانش هـــیچ بـــاکی نیســـت یـــار

گـــر همـــه یکـــدل بـــه یـــک ره غـــول دنیـــا پـــوچ خـــار

بایـــد از نـــو همـــدگر را بـــودن و بـــا هـــم بـــه راه

جـــام جـــم را مـــی‌تـــوان تغییـــر داد و پـــیش خـــواه

پشـــت هـــم خـــالی نباشـــد پشـــت مـــا کـــوه اســـت یـــار

قـــدرت دنیـــا بـــه زیـــر پـــای مـــا هـــیچ اســـت خـــار

ذات و تعلیم

بــــه ذات آدمــــان هــــیچ اســــت دنیــــا | همــــه دنیــــا بــــه تعلــــیم اســــت در راه

اگــــر بــــاور بــــه جــــان آدمــــان بــــود | بــــه هــــر جــــا مــــی‌بــــرد او بــــرده آن دور

اگــــر تعلــــیم خــــوش در پــــیش ره بــــود | اگــــر بــــاور درســــتی پــــیش شــــه بــــود

اگــــر قــــانون بــــه او ره را نشــــان داد | درســــتی را بــــه پیشــــش شــــاه جــــان داد

درســــتی پــــیش رفتــــه شــــاه در راه | همــــه دنیــــا بــــه خــــوبی مــــی‌بــــرد مــــاه

میــــان آدمــــان فرقــــی دگــــر نیســــت | نــه ذات خــوش کــه تعلــیم اســت و در پــیش

میــــان ذات و تعلــــیم هــــیچ انســــان | نبــــرده پــــیش در زشــــتی و آســــان

اگــــر هــــر کــــار در نــــزد شــــما زشــــت | بــــه تعلــــیمش بنــــایی داد بــــر خشــــت

تــو راه خــوش بــه پیشــت آن هویــدا اســت | بــه راهــش جــان دهــی و جــان تــو خواســت

دگــــر بــــر زشــــتی راه و خــــزان داد | تــــو قاتــــل مــــی‌شــــوی بــــر خویشــــتن ذات

همــــه ذات مــــن و تــــو بــــاور مــــا اســــت | هــر آنچــه مــا بــه فکــر و پــیش پیــدا اســت

بــــرای ســــاختن دنیــــای بهتــــر | همــــه تعلــــیم خواهــــد ذات بــــر ســــر

و دنیــــای تمیــــزی ســــاخت ایــــن راه | زِ هــــر تــــن ســــاخت او آزاده‌ای مــــاه

نفی بلد

ایـــن قضـــا و قـــدر جـــام جهـــان تکـــراری اســـت

ایـــن همـــه جملگـــی از پوســـتن و همیـــاری اســـت

مـــا در ایـــن دار مکافـــات درســـت اســـت افتـــیم

تـــو بـــدان در غـــم ایـــن جـــام جهـــان مـــا خفتـــیم

این درست است که ایـن جـام جهـان بـد مستی است

ایـــن‌چنـــین آمـــدن از جبـــر و در ایـــن بـــدبختی اســـت

لـیکن ایـن وهـم خـدا است کـه مـا را خبطـی است

بـــه جهـــان آمـــده در جبـــر و همـــو آشـــفتی اســـت

کــه بدینســان مــن و تــو خــواه خــدا را خــاموش

تـــو بگـــو خفتـــه و در خـــواب جهـــانی مـــدهوش

و بــدین بــد صــفتی‌هــای خــدا مــرگ از کــوش

کـــه زِ تـــو ســـازد از ایـــن وای بگـــو بـــدطین پـــوش

همـــه دنیــای همـــو وای بگـــو ایـــن مـــرگ اســـت

خفـــتن و خـــواب زِ مانـــدن همـــه دنیـــا انـــگ اســـت

کـــه بـــه صـــد حیلـــه و تزویـــر و هـــزاران تردیـــد

جمـــع جانـــان بـــه خموشـــی و بـــه خـــوابی در دیـــد

بـــر کـــن و بـــاده شـــکن هـــیچ نتانـــد ایـــن زیـــد

بـــــه قضـــــا و قـــــدر درد و فریـــــب و تردیـــــد

جمـع انسـان بـه خموشـی و بـه خـوابی در دیـد

کـه جهـان را بـدل از هـیچ بـه صـدها امیـد

بـه مـن و بـا مـن و در راه منـی و غریـد

جـام جـم را بـدل از هـیچ بـه صـدها امیـد

سنگ

از بـــرای خوانـــدن درد و بـــه دل چـــون ســـنگ

بـــــاد در ســـــیلاب وطوفـــــان و نســـــان در ننـــــگ

آه از مکر و فریبی کـه تـو را بـرد اسـت در ایـن تنـگ

چامـــــــــه در یغـــــــــا دریغـــــــــا از دل یکرنـــــــــگ

هـــذل و هـــذیان در هـــم و چامـــه نشـــان ننـــگ

وای در ویرانســرا خوانــدن زِ لعــل از آن دل بــس تنــگ

بهـــر کـــام از عشـــق و نوشـــیدن درخـــت عمـــر

یک هزاری صد هزاری صد هزاران دل به خون چون سنگ

داد ما در باد و در دود آتش دوزخ

آتش این جان به آتش می‌کشد دل‌های همچون سنگ

هزل و هذیان از دروغ از مکر و از بیداد

بار دیگر نام او رحمان و ما در خواب

در دل دفتر نوشتن نام این هذیان

آن خدا رحمان و جبار قاسم و حربان

هزل و هذیان و درخت سیب او افتاد

شاعران در مدح و پابوسی برای داد

از برای مرگ خواندن با دلی چون سنگ

داد در مرداب و داد از این همه دل تنگ

خوانــدن و خواندنــد و مــی‌خوانــد همــه یکرنــگ

بــــت شـــکن در جامـــه انســـان و خـــدا یـــا ســـنگ

مرگ جاودان

یــــار زیبـــایم ببـــین جـــام جهـــان آرام نیســـت

ایــن جهــان زشــت و بگــو آری خــدای ضــار کیســت

هــر کجــا را بنگــری جــام جهــان در ظلــم بــود

ایــن‌چنــین کــافر کشــی کــار خــدای جــرم بــود

هــر نفــس گــر گفــت حرفــی صــحبتی از اعتــراض

ایـــن نفـــس خـــاموش از شـــر خـــدای کفـــر بـــود

یــار شــیرینم تــو دیــدی جمــع انســان کودکــان

دیـــده‌ای ایـــن صـــد مصـــیبت از خداونـــدان و خـــان

دیــده‌ای جــان و جهــانش را خـــدا تاریـــک کـــرد

راه آمــــد از نفـــس را ایـــن‌چنـــین باریـــک کـــرد

جـان مــن دیــدی لطیفـان را کــه او در ظلــم بــرد

از نفــس‌هـــایی کــه تنــگ آمــد بــدون جــرم خــورد

یـــار مـــن زیبـــای مـــن دیـــدی زِ حیوانانمـــان

از خداونـــدی و از ایـــن جـــور بـــر ایـــن عاشـــقان

تــو جهــان دیــدی و بــر مــن حــق نــدادی جانمــان

ایـــن جهـــان و جـــان مـــا ارزش بـــدارد پـــس بمـــان

یــار مــن مــی‌ســوزم و بــا هــر یکــی از عاشــقان

مــــــرده‌ام همــــــواره در دردم بســــــوزان جانمـــــان

گـــر چنـــین خـــاموش مانـــدن مـــن بمیـــرم جـــاودان

عشـــق مـــن بـــر مـــن بـــبخش و بـــا مـــن ایـــن طغیـــان بخـــوان

امید

گــــر کـــه امیـــد نباشـــد همگـــان در هـــیچ‌انـــد

در پـــی وهـــم و بـــه اوهـــام همگـــی در پـــیچ‌انـــد

تـــو بـــه امیـــد و بـــه امیـــد خـــودت در راهـــی

وصـــف ایـــن فجـــر بـــه امیـــد مـــن و تـــو بـــاقی

گـــر بـــه ایـــن آدمیـــان نظـــم همینـــان نومیـــد

تـــو بـــه امیـــد خـــودت ســـاخته‌ای هـــر راهـــی

بـــه دلـــت تـــرس نیایـــد کـــه تـــویی پـــر امیـــد

وصـــف ایـــن شـــور شـــجاعت همـــه ظـــالم چـــون بیـــد

حـــق تـــو در پـــی ایـــن شـــور شـــجاعت امیـــد

تـــو و دســـتان خـــودت ســـاخت جهـــان و خورشـــید

گـــر کـــه دنیـــا پـــر ظلـــم و پـــر ظـــالم تردیـــد

تـــو و آن شـــور و شـــجاعت و تـــو انســـان امیـــد

دســت تــو گــر چــه در ایــن دار مکافــات کوچــك

دســـت تـــو دســـت دگرهـــا تـــو بـــدان ایـــن بـــی‌شـــك

کـــه جهـــان نظـــم و همـــه جـــام جهـــان در تغییـــر

بـــه تـــو و عـــزم و تـــو امیـــد جهـــان بـــی‌تردیـــد

خـــود و ایـــن خویشـــتنت را تـــو ببـــین اینســـان کَـــه

کـــه بـــه دســـتان مـــن و تـــو همـــه دنیـــا تغییـــر

بـــار دیگـــر تـــو بگـــو اصـــل نیـــایش از مـــا

بســـــط امیـــــد بـــــه دل جـــــام جهـــــان از تریـــــد

منجی آزادی

هـیچ در جـام جهـان نیسـت بـه جـز آزادی
منجـــی جـــام جهـــان نیـــل بـــه تـــو آزادی

گـــر مهیـــا شـــده معنـــای جهـــان آن رؤیـــا
و چـــه بـــودا و بـــه مهـــدی و همـــه شاهنشـــاه

تـــو بـــدان هـــیچ نیـــرزد همـــه دنیـــا بـــی آن
همگـــی در پـــی حصـــر و بـــه اســـارت اینـــان

به جهـان مـی‌نگـری چیسـت در آن بـا ارزش
دیـــن و یـــزدان و مســـیحا و خـــدا و ایمـــان

لحظـه‌ای درک تـو دنیـای شـود در تغییـر
لمـــس آزادی و دنیـــا همـــه را از نـــو دیـــد

او شـد آزاد بـه فکـرش بـه جهـانش فریـاد
او بـــه آزادی خـــود ســـاخت جهـــانی از داد

نیـل بـر دُر گرانمایـه چنـین شـور و شـاد
منجـی جـام جهـان اسـت همـه دنیـا آزاد

هـــر کـــه از روز قیامـــت ســـخنی دارد بـــاز
تـــو بگـــو حـــق کـــه بـــه تفسـیر شـــود او آزاد

همـه منجـی جهـان، مـا و بـه جـان‌هـا آزاد
بـه تـلاش مـن و تـو جـام جهـان عـدل و داد

هـیچ در جـام جهـان نیسـت بـه جـز آزادی
منجـــی جـــام جهـــان نیـــل بـــه تـــو آزادی

بار

در میــــان شـــعله‌هــــای آتـــش او را رشـــد داد
او میــــان خشـــم و کینـــه بـــرگ داد و مشـــت بـــاد

در رخ و رویـش سـر از تـن‌هـای حیـوان جـان دریـد
خـــون بدیـــد و نالـــه‌هـــای هـــر نفـــر حیـــوان کشـــید

غســـل تعمیـــدش بــه خـــون کشـــتگان قصـــه بـــود
دســـت و پـــای هـــر نفـــر انســـان بریـــد و مکـــر نـــور

بـــاز هـــم کشـــتار انســـان و بـــه رگبـــاران تیـــر
مردگـــان در پـــیش رویـــش چـــون علـــف‌هـــا بیشـــه میـــر

در دل خلــوت بــه تنهــایی بــه تــاریکی اســیر

قصـــه‌هـــای کشـــتن موســـی عزازیـــل اســـت میـــر

او چنــین رشــدی بــه خــون خــود عــزا را زور بــود

او شـــد آن ســـرباز یـــزدان و کـــژی تـــن دور بـــود

حـــال روز پـــس نهـــادن ایـــن همـــه مجبـــور بـــود

بایـــدا کشـــتن قســـاوت نالـــه‌ی شـــب دور بـــود

او بـــه ماشـــین شـــقاوت از خـــدا آرســـت زود

کشـــت و از کشـــتار دیگـــر نالـــه‌هـــایش دور بـــود

هــر تنــی جــانش زِ تــن آمــد بــرون او راســت شــاد

از غـــمِ درد دگـــر او را خـــدا کـــرد اســـت راد

در میـــــان آب دیـــــدا مســـــت او رخ شاخســـــار

خـــون چکـــد در آب، آب از خـــون او شـــرم اســـت وار

چند پیشـی کشـت او یـک تـن در ایـن خـاک گسـار

حـــــال آرامـــــی تنـــــاول مـــــی‌کنـــــد از جـــــان یـــــار

آرامش

آرام کنـــد جـــام جهـــان را زِ تـــو فریـــاد   بـا مکـر و بـه نیرنـگ، بـا خدعـه شـد او شـاد

ایـن خامشـی نسـل نسـان در پـی تـرس اسـت   یـا خدعـه‌ی اینـان بـه دل کـار بـه حصـر اسـت

افکـار همـه غـرق شـد از هـیچ بـه کنکـاش   او در پـــی غـــوط و گـــذران هـــیچ بـــه تکـــرار

از وهـــم چنـــین خامشـــی انســـان شـــده آرام   آرامـــــش او در پـــــی نـــــابودیِ بـــــاران

قـاموس همینـان تـو بگـو مسـئله شـد پـاک   گـــر ســـیل بیامـــد همـــه نـــابود بـــه افـــلاک

تـاراج همـه عقـل و خـرد وای بـر ایـن زعـم   آرامـــش مـــا در گـــروی عـــزم شـــود جـــزم

فریـاد و همـه جنـگ مـن و تـو بـه دل از داد   آزاد نشـــد جـــام جهـــان هـــیچ بـــه فریـــاد

بـــاران رهـــایی و بـــه فریـــاد مـــن و یـــار   آرام شـــــود جامعـــــه آزاد و بـــــه کـــــردار

آرامـــش جاویـــد و نهـــا صـــلح و نهـــا داد   آزاد جهـــــان باشـــــد و آزاد بـــــه فریـــــاد

آرامـش دنیـای و جهـان در گـرو ایـن اسـت   فریـــاد رهـــایی بـــه جهـــان قافلـــه بـــین اســـت

آن دیگران

هر چه می‌خواهد جهان را می‌کند آن ربط چیست

بر تو آری خواندنش این گفتنت آن خبط چیست

امر معروفت به نهی از منکری در پیش بود

ول کن این دیوانگی را قبر او از خویش بود

این دماغ تیز تو در زندگیِ ما است یار

ای برادر بر کن این خرطوم خود بر خویش دار

من همه عمرم به بی‌ایمانی و در کفر بود

تو پر از نام خدا گشتی و جای شکر بود

ول کـن ایـن سـر در حـریم دیگـران را مسـت یـار

خویشـــتن دریـــاب و از آن دیگـــران بـــر خـــویش دار

هـر چـه بـر دنیـا کنـد مختـار و او بـر کـار خـویش

تـــا نکـــرده او بـــه آزاری دگـــر آن راه پـــیش

معنـــیِ ایـــن حـــرف آزار اســـت، آری ظلـــم بـــود

گـــر نـــدارد ایـــن طریقـــت راه او در صـــلح بـــود

آن قـــدر غـــرق اباطیـــل و پـــر از انکـــار بـــود

تـــا بـــه تخـــت دیگـــران مکـــر و خـــدا در کـــار بـــود

وا مصـیبت تـا چـه حـد آن پسـتی و در پـیش بـود

امـــر بـــر پوشـــیدن و هـــمخـــوابگی هـــا کـــیش بـــود

امـــر دنیـــا آن قضـــا از قلـــب جـــان آزادی اســـت

محتـــرم قـــانون آن راهـــی بـــه دنیـــا بـــاقی اســـت

احترامـــی بـــر دگـــر جـــان‌هـــا و منـــع ظلـــم زار

هـــر چـــه مـــی‌خـــواهی بکـــن آری بـــه راهـــت پـــیش‌دار

بنده‌ی بی‌تاب

در دام و بــه زنجیــر اســارت کــه در افتــاد		از خـامی خـود عشـق و جهـانش کـه ور افتـاد
چشــمان بــه ســیاهی و جهــان هــیچ نیفتــاد		از عشـــق نصـــیبش شـــده فرمـــانبر افـــراد
او مفتخـــر از عشـــق و جهـــان مفتخـــر از او		لیـــک از دل تنهـــایی خـــود در خطـــر افتـــاد
بــا داغ بــه پیشــانی خــود گشــت امــرداد		او مـرد خـودش کشـت، تـا عشـق شـد او شـاد
از خویشــتنش هــیچ نمانــد بــه دل اینبــار		در دام چنـــین عشـــق شـــد او بنـــده‌ی بیـــداد
گــر از خــود و از خویشــتنش داد بــه فریــاد		محکــوم بــه پایــان چنــین عشــق بــه ســرداد
در حصـر و بـه زنجیـر و همـو بنـده‌ی بـی‌تـاب		گـــه زور و دگـــر بـــار بـــر، عشـــق درافتـــاد
پایـان همـه درد نسـان غـرق بـه ایـن اسـت		آزاد و رهـا بـاش کـه دنیـا همـه ایـن اسـت

پاک

او زمـین را پـاک مـی‌دارد تمـام فصـل در هـر روز

از این پاکی نصیبش چیست جز آن آتش شرم و دلی پر سوز

لقمـه نـانش در پـی پـاکی در ایـن دنیـای مانـده پـاک

هیچ از دنیـا نبـرده او نصـیبی آن دلاور او اسـت آن بـی‌بـاک

هــر نفــر در کــام دنیــا او دلــش بــا تــرس

مـی‌گریـزد از چنـین خـدمت بـه خلـق و وای از ایـن تـرس

بار دیگر از نهان تا بیکران او می‌سـراید شـعر غمگینـی

گــر زمــین زر داشــت او را مــی‌دهــد بــر صــاحبش بینــی

آن همــه دنیــای بــالا دارد و اینســان بــه پــایین‌هــا

او بـــــه دنیــــا کـــــار نـــــارد ســــیر باشـــــد مـــــاه

مـــــاه او در خانـــــه و دســـــتان او در ســـــنگ

او زمین را پاک می‌دارد به دندان دارد و نـانی و دل را تنـگ

می‌خرابد خانه در آغـوش خـود گیـرد تنـی چـون مـاه

گــرد ایــن دنیــای زشــتی از تــنش بگرفــت آن تــن مــاه

دلقک

در کمـــین اســـت اشــرف بـــی‌خاصــیت در راه دور

تـــا بســـازد بـــار دیگـــر او جهـــان را بـــی‌عبـــور

از خـود و هـم نـوع خـود چیـزی نمانـده جـز قصـور

حـــال دنیـــا را بـــرای ایـــن اســـارت کـــرد دور

در قفــس زنــدان و در اینســان پلیــدی کشــت نــور

تـــارکی قربـــان بـــه پـــای ایـــن نســـان بـــی‌شـــعور

وا مصـــیبت وای از دیـــوانگی‌هـــا او اســـت کـــور

خـــود شـــده شـــاه و همـــه دنیـــا شـــده رعیـــت بـــه زور

آن همـــه حیـــوان بـــرای شـــیر آن‌هـــا در حصـــار

آن دگـــــر در نوبـــــت کشـــــتن خداونـــــدان هـــــار

بـــار حصـــر اســـت و قفـــس بـــازم همـــان زنجیرهـــا

از جهـــــان دلقـــــک بســـــازد ایـــــن غـــــلام تیزپـــــا

داغ شـــلاق و اســـارت بـــر تـــنش در آتـــش اســـت

از میـــــان آتـــــش پریـــــدن جـــــان او در ســـــازش اســـــت

می‌چکد از تن همـه خـون و همـه خـون جـاری است

ایـــن‌چنـــین مـــی‌ســـوزد و خـــونش جهـــان را بـــاقی اســـت

بـــــاز برپـــــا ایســـــتد دســـــتان او شـــــلاق خـــــورد

ایـــــن جماعـــــت شـــــاد از درد تـــــو و بـــــردار مـــــرد

ســیل حیــوان در اســارت پــا و دســتان زخــم‌دار

شـــادی انســـان شـــده درد همـــه تـــن جانِـــدار

بایـــدا ایـــن جمـــع را از نـــو نوشـــتن شـــعر وار

بایـــد انســـان برکنـــد ایـــن جامـــه‌ی ننگـــین و زار

والد صاحب

صاحبی بر جان فرزند است بی جان　　　پدر جد و پدر در پیش اذعان

بگفتا مالک جانت منم من　　　همه جان تو از من بود از تن

اگر من این نخواهم هیچ بین تن　　　تو و ذرات تن از من، من از من

به بودن جان تو من اذن دادم　　　به دنیا من تو را در پیش راندم

اگر آن روز این را گفت من گفت　　　وگرنه تو به پوچی هیچ در خفت

بدان مالک به دنیایت منم من　　　همه صاحب به رفتار تو بر تن

من امری می‌کنم سر جان و در خاک　　　به پایم بوسه‌ای باید به افلاک

که صاحب امر کرده راه جان چیست　　　اگر گفتار در پیش است در پیش

به هر کاری به کیفر سخت دادم　　　اگر دزدی کنی دستت فتادم

اگر دوری بری امر مرا پیش　　　به سختی می‌زنم جانت که دادم

همه جان و تن آن طفل بی جان　　　به زخم کینه‌های صاحبش زان

که نام او پدر بوده ولی جان　　　بگو صاحب به جان خویش انسان

نفس گر می‌کشی از جان ما است　　　همه دنیای تو از راه ما است

همیشـــه ســـر زیـــر و او را بیشـــتر دار		بـــه خـــاکی پـــیش بوســـه دســـت مـــن خـــار
بـــرای روز فردایـــت همـــه امـــر		زِ مـــن در پـــیش بـــود و پـــیش فرزنـــد
اگـــر گفـــتم فـــلان کـــاری کـــن و دار		هـــر آنچـــه مـــن بخـــوانم پیشـــه‌ات دار
اگـــر عشـــقی بـــه چشـــمت آمـــده مســـت		بکـــن توبـــه بـــه درگـــاهم تـــو ای پســـت
مـــن ایـــن گـــویم چـــه بایـــد پـــیش بـــردن		چـــه کـــس را دوســـت داری دوســـت بـــردن
وگرنـــه مالکـــت خشـــم اســـت پـــر خشـــم		همـــه دنیـــای تـــو را بـــرده آن اشـــک
تـــو دانـــی گـــر بخـــواهم کشـــتنت زود		تـــوانم مـــن بریـــدن ســـر بـــه تـــو رود
زِ خـــون هـــا مـــی‌دهـــم تعمیـــد آن تـــن		همـــه جانـــت از آن مـــن همـــه مـــن
بـــه اربابـــت ســـلامی پـــیش بـــر راه		کـــه مـــن یـــزدان خـــدایم آن پـــدر شـــاه
همـــه اینـــان بـــه گوشـــش خوانـــده آن پیـــر		دگـــر پیـــری بـــه گـــوش آن دگـــر پیـــر
همـــه پیـــران بـــه گـــوش و دور در دور		یکـــی آمـــد صـــدایی آســـمان صـــور
کـــه یـــزدان امـــرش اینســـان پـــیش در راه		همـــه یـــک تـــن پـــدر یـــزدان و آن شـــاه

هی‌هات

هی‌هات به عادات در این دار مکافات

از داد به فریاد آمد به هوا راد اصفات و بلاهات

ای شور و به هی‌هات و در این دار مکافات

از آن باده‌ی بدذات نساهات و بلاهات

ای داد و به فریاد رضالات و همه ذات

آن خائن هتاک حسادات و حماقات

هی‌هات به کرات به زعم همه افراد

هی‌هات به حَلات نهادینه در این ذات

نباتـــات و حیانـــات و همـــه قاضـــیِ ایـــن ذات

هـــی‌هـــات کـــه بیـــداد شـــده جـــام نســـانات

فریـــاد بـــه بیـــداد و رهـــا آمـــده مـــا شـــاد

ایـــن دار مکافـــات بـــه تغییـــرِ همـــه ذات

برپـــای همـــه جـــان و بـــر ایـــن جـــان و جهانـــات

تغییـــر جهـــان آمـــده فریـــاد نســـانات

زیـــن پـــس همـــه آزاد و رهـــا مـــا و در ایـــن راه

آزادیِ جانـــدار بـــه بیـــداری جانـــات

بازنـــده خـــدا داور بـــدذات نســـانات

ایـــن دار مکافـــات شـــده جـــانِ جهانـــات

عبث

روز از پـــی روز دگـــر آمـــد بـــه عبـــث

تکـــرار همـــان روز نخســـت اســـت ایـــن کـــس

هـر صـبح همـان حـال همـان روز همـان راه عبـث

تکـــرار و بـــه کـــرار او در پـــی اوهـــام و بـــه خـــس

قصـــه‌ی نســـل نســـان گشـــت همـــین راه عبـــث

بـــار دیگـــر تـــو بـــه کـــرار و خـــود و راه هـــوس

صـبح بیـدار و بـه تکـرار همـان حـال اسـت بـس

ایـــن‌چنـــین غـــرق جنـــون باشـــد و او در بـــن‌بســـت

بر سر کار و به تکرار بدین راه پا بست

پاداش همو هیچ به تکرار عبث

قفل زندان خودش او بشکست از این پس

زاده در شور و شجاعت شده او آتش کس

مرگ باشد به دلش نیست دگر او پا بست

که دگرباره بگو زنده شده و بیدار است

بهمن ماه

خـاک دیـرین را ببـین ایـن چیسـت در ایـن زشـت‌راه

از من و تـو مانـده بـاقی در چنـین جهـل و جنـون و قتـل‌گـاه

ایــن خــدایان خــاک مــا را ایــن‌چنــین ویــران کننــد

هـــــر نفـــــر آزاده‌ای را حصـــــر در زنـــــدان کننـــــد

ایـــن‌چنـــین جلادهـــا خـــاک مـــن و تـــو مـــا شـــما

قبضـــه و اشـــغال اینـــان ایـــن جهـــان حیـــران کننـــد

هـر چـه فکـری آوری در ذهـن و از هـر زشـت‌راه

ایـــن خـــدایان خـــاک ایـــران را بـــه آن مهمـــان کننـــد

دور بگذشـــت و زمـــان دیـــر حـــالا ایـــن خـــدا

جشـــن ایـــن دیـــوانگی‌هـــا را جهـــان اذعـــان کننـــد

حـــال ایـــن دیوانگـــان زشـــتی و اینـــان بـــس پلیـــد

بهمـــــن ســـــرد زمســـــتان را جهـــــنم آن کننـــــد

روز مـــــرگ مـــــا و روز درد ایـــــن ملـــــت کـــــرا

ایـــن‌چنـــین جشـــن حماقـــت‌هـــای مـــا اذعـــان کننـــد

ذره‌ای فکـــر و ببـــین حـــال خـــودت حـــال دیـــار

ایـــن‌چنـــین در دام و آنـــان ایـــن جهـــان داغـــان کننـــد

حـــــال روز عـــــزل و حـــــالا روز بیـــــداری مـــــا

جشـــــن اینـــــان را بگـــــو پایـــــان آن نـــــالان کننـــــد

جمـع بــی حــد و شــماری کــز دل ایــن عاشــقان

قلــــب ایــــران را بــــه آزادی خــــود مهمــــان کننــــد

بــا هــم و یکــدل همــه بــاهم و ایــن تــدبیرها

خــــاک ایــــران را بــــه آزادی دنیــــا جــــان کننــــد

آتش سوزان

در صلات ظهر می‌آید به زیر پای تو تا غوط بردارد
می‌چکد از پیشوانش شرم آری چهره‌ات را ماه پندارد

از تمام زشتیِ جام جم او در آتشی آرام راند
می‌خرابد شاید آن روزی خدا او را عزیز خویش پندارد

بی مهابا پیش رفت و آتش سوزان شمس و آسمان غرید
گفت و دیدند و شنیدن‌های او در آسمان چرخید

رفت در اوج و عروج و او خدایان همهمه سر داد
بر زمین افتاد و این خاکستر سوزان جهان را هیچ در بر داد

آن همـــه گفتنـــد و او را هـــیچ نشـــنیدند در ایـــن زور

کـز بـرای سـوزش گرمـا خـدایان اشـک ریزنـد و بـه دل مسـرور

وای از ایــن دیــوانگی‌هــای جهــان و ایــن‌چنــین فریــاد

آتـــش دنیـــای آن قلـــب جهـــنم را بهشـــت آتشـــین رخ داد

بـــار دیگـــر زیـــر پـــای تـــو نگـــاهش مـــی‌کنـــی آرام

آتـش ایـن شـرم آتـش مـی‌زنـد دنیـا و آن مالـک بـه آخـر شـام

کار ندارد

بر داوری روز ازل هیچ ندارد — او از خود و از خویشتنش هیچ نکارد
گر قوم من از دیر زمان آه و نزار است — او در دل این قوم بگو هیچ نکارد
آن شهپر و گردش به هوا ذات تو آن شاه — گر سوخته تن‌ها به جهان هیچ نبارد
تو معنی هر کار و همه کار زِ تو شاه — گر خون به جهان ریخته او کار ندارد
ای وای تجسم زِ چنین وهم همه خواب — ما در دل ظلمت و بگو کار ندارد
هر روز توام گشته در این وادی بی‌تاب — مردم به دل قتل و تجاوز و خدا زار نبارد
گر ظلم نباشد تو بگو چیست چنین شاه — هر کار زِ تو کار دگر کار ندارد
این وهم خدایی و همه ذات و به تعلیم — بر پیشگه سر به سرشت تو ببارد
آری همه در وصف چنین آتش هذیان — او آب نه آتش به زمین باره ببارد
وهم تو و آن عاقبت و سر به سرشتار — جز خود تو بدان هیچ به تو کار ندارد

چالش سرودن

شعر این شمشیر بران سخن در ذهن‌ها

قدرتش صدها برابر از نوشتن از تو از دستور شاه

جان انسان می‌درد شعر و بگو خانه به دل در قلب‌ها

مست با شعر و غزل هم درد با این دردها

شاید از هفتاد من کاغذ به نثر و قصه‌ها

جان یک بیت از دلش نتواند و اندرزها

لیک چون هر کار دیگر در دلش مکر و ریا

چاپلوسان شاعر و صد مست و مجنون شد شرا

در دل و قـاموس مـا کـین شـعر جـانِ فرصـت اسـت

هــیچ نتوانــد کــه شــعر بــر مــا ســواران رخصــت اســت

در دل ابیـــات و در حصـــر ردیـــف و قافیـــه

هــیچ نتوانــد نشســتن جــز کــه از مــا رخصــت اســت

بهـــر گفتـــاری عمیـــق و تحـــت تـــأثیر آدمـــان

بیشـــتر بایـــد بـــه فکـــر و بیشـــتر درگیـــر جـــان

هــر چــه قــانون در دل ایــن شــعر و در نظــم نســان

جملگــی را مــن فــدا دارم بــه حــق گــویی و بــر درد نهــان

شـعر شمشـیر اسـت و فریـاد اسـت و او آبـادی اسـت

شــعر فریــاد مــن از جبــر جهــان فریــادی از آزادی اســت

چـالش گفـتن چـه در شـعر وچـه نثـر و در عیـان

بطـــن آن مفهـــوم و فریـــاد اســـت و نـــه نظـــم نســـان

فرق

یــک نفــر آمــد بــه دنیــا از تهیدســتان ایــن گیتــی
خانــه در خــاک و همــه غــوطش شــده خــون تــن از هســتی

هـــیچ نـــارد او جهـــان هیچـــی نـــدارد پـــول
آن پـــدر در مـــرگ و جـــانش خســـته و فرتـــوت

چــاره در ایــن قتــل‌گــاه کــار اســت و بایــد کــرد
بایـد از صـبح و هـم از شـامش بگـو کـودک شـده آن مـرد

در خیابـــان مـــی‌فروشـــد جـــان خـــود را عمـــر
او شـــده تســـکین آن درد و پـــدر جـــانش همـــه او مـــرد

قطـــره قطـــره جمـــع کـــرده تـــا شـــده او مـــرد

او خـــــودش را کشـــــته در کـــــام جهـــــان نـــــامرد

دور دســـتان طفـــل دیگـــر او کـــه غـــرق پـــول

درس مـــــی‌خوانـــــد بـــــه زر بـــــا زور او مســـــرور

در همانجـــــا کـــــز دل قطـــــران کـــــار یـــــار

بـــــر دل او مـــــی‌دهـــــد صـــــد احتـــــرام از خـــــار

خـــار و خاشـــاک و زمـــین زیـــر دو پـــا افـــرا

مـــــی‌فروشـــــد فخـــــر بـــــر جـــــام جهانـــــا خـــــار

آن تن از فقر و به فـرق و فقـر مـی‌سـازد جهـان را زور

بـــا زر دیگـــر جهـــان ســـازد جهـــانی ایـــن‌چنـــین مغـــرور

یــک تـــن از ســـختی ندیـــده هـــیچ جـــز ایثـــار

یــک بـــه یــک انســـان بـــه پـــایش اوفتـــد چـــون خـــار

هـــر دو انســـان لیـــک یـــک تـــن شـــاه بـــر دنیـــا

آن دگـــــر چـــــون خـــــار بـــــر پـــــایش شـــــده بیمـــــار

قسمت

در دل شهری که خونبار است و خون می‌بارد او

زاده ما در اینچنین ویران سرا این بخت ما این قسمت است

آخر و فرجام آن طفل عزیز از کار او

ایستاده منتظر بر دار خون در قسمت است

یک به یک طفلان به فرجام در دل و در پای کوه

کشته بادا هر که نامش دور از این‌ها و آری قسمت است

سرنوشت زن شده خودسوزی و بفروخت تن

این جهان در آتش و دنیای دیگر قسمت است

طفـــل کَـــه او بـــی‌پنـــاه در دام ایـــن بـــدجور زور
مــرده و بــی‌جــان تــنش آن مهــره بــازی قسـمت اسـت

زن بــه داغ صــد تجــاوز خــونی و خــون‌دل شــد او
بهـــر آزمـــودن زِ انســـان و خـــدایان قســـمت اســـت

قســـمت کـــژدار و بیمـــار از سرشـــت و ظلـــم او
مـــا و طغیـــان بـــر چنـــین اوهـــام او را فرصـــت اســـت

بـــار دیگـــر ســـوختن آتـــش کشـــیدن جـــان او
از سرشـت و دسـت نوشـتش ایـن جهـان را رخصـت اسـت

بـــاز مـــا و جنـــگ ایثـــار مـــرده بـــادا ظلـــم او
ایـــن نهـــای هـــر سرشـــت و سرنوشـــت و قســـمت اســـت

اتحاد

یکـــی فریـــاد در میـــدان و ایـــن تنهـــایی دور   نیامـد ایـن صـدا قلـب نسـان گـو ایـن همـه کـور
اگـر تنهـا و بـی یـار و هـوادار ایـن همـه زور   کسـی نشـنید و مـی‌تابـد بگـو خورشـید پـر نـور
همـــه راه رهـــایی در پـــی فریـــاد مـــا تـــا   یکـی صـد باشـد و صـد در هـزاران خفتـه برپـا
همـه همدسـت و بـا هـم یکـدل و فریـاد افـرا   جهـان از عـزم مـا گـو مـی‌شـود آزاد در راه
بدین فرصت بگو دستان ما در دست هـم تـا   جهـان تغییـر و ایـن مـن مـا شـده جمـع نسـان راه
بگـو دور از همـه بـاور ولـیکن دل زِ یـک راه   بـه آزادی همـه مـن‌هـا شـود مـا جمـع افـرا
اگر ایـن دسـت در دسـت‌تـو باشـد اقتدارسـت   بـه دل بـا هـم همـه جـام جهـان را افتخـار اسـت
بـدان از اقتـدار مـا خـدایان را نـزار اسـت   همه قـدرت‌جهـان‌از عـزم مـا آن در شـکار اسـت
همـــه راه رهـــایی در پـــی فریـــاد مـــا تـــا   همـه دسـتان بـه دسـت هـم جهـان باشـد سـراپا
بگـــو از اتحـــاد و از همـــه فریـــاد افـــرا   جهـان را مـا دگرگـون از همـه ظلـم خـدا شـاه

مستانه جاه

از دل رنج دگرها گفتی و صد شعر تا

این جهان بیدار باشد از دل فریادها

اینچنین گفتی و ترسیم جهانی پیش رو

تا به آزادی جهان را می‌بری مستانه پو

از دل رنج دگرها خانه‌ای را هیچ ساز

لقمه نانی کز دل این راه آمد هیچ خواه

بر خودت چیزی نیفزا این‌چنین دیوانگی است

این تجارت خون و معنایش دگر آزاد نیست

گــــر بگـــــویی درد دیگـــــر را و از آن جـــــاه دار

خشـــت آن آیـــد بـــه رویـــت هـــیچ مانـــد هـــیچ خـــار

گـــر زِ گفتـــار همـــه رنـــج جهـــان از لقمـــه‌ای

آن بـــه خـــون دیگـــران آغشـــته کـــردی هـــیچ دار

ایـن‌چنـین کـاری همـه زشـتی و کـژ داری اسـت راه

از غـــم دیگـــر بـــه پـــول آورده را ایـــن نیســـت راه

مـــی‌نشـــینی گفتـــه‌ای صـــدها هـــزاران خلـــق پســـت

تـــا بـــه شـــهرت شـــهوتت خـــاموش داری نیســـت راه

از دل رنـــج دگرهـــا مـــی‌ســـرایم شـــعر مـــاه

عـــزم بیـــداری انســـان را کـــنم فریـــاد تـــا

ایــن جهــان آزاد و جــان‌هــا در دلــش آزاد شــاد

آن قضـــــا آزاد و آن شــــــهر رهـــــایی پـــــیش داد

گـــر بـــه دل ایـــن ســـالیان از راه گفتـــار و بـــه راه

آمـــد آن ثـــروت بـــه رویـــم ایـــن ســـخن را پـــیش دار

کـین همـه گفتـار تـو هـیچ و همـه دیـوانگی اسـت

قبـــل آن خـــود رفتـــه و دنیـــا بـــه رویـــم جـــاه نیســـت

شرم پی

آمـــده مـــردی بـــه میـــدان عَـــدالت راه پـــیش

تـــا ســـتاند حـــق خـــود را از دل قـــانون و کـــیش

ای بـــزرگ مجلـــس ای مـــرد خداونـــدان دیـــن

ای خـــــدای عـــــدل ای عـــــالی مقـــــام دردم ببـــــین

مـن بـه خـود زن دارم امـا لیـک ایـن زن نـاز نیسـت

هـــیچ از خـــود نـــارد او همتـــای مـــردان آه زیســـت

در دل خلـوت نـه نـازی عشـوه‌ای هـیچ اسـت او

بوســـه‌ای بـــر مـــا نـــداده عشـــق را کشتســـت او

مـا بـه دل هـم‌خـوابگی خـواهیم و او در دام شـب

جـــان و جســـمش درد دارد اوســـت آن مســـتانه تـــب

ناگــه آن مــردی کــه ریشــی بــیش دارد گفــت او

عـــادل حـــاکم بـــه نشـــر اســـلام گفتـــار اســـت او

ای زن کوتـه نظـر ایـن چیسـت ایـن گـرداب چیسـت

ایـــن همـــه کوتـــاهی از بهـــر چـــه آمـــد راه نیســـت

تـو بـه خلـوت بایـد آنقـدر نـاز باشـی عشـوه‌هـا

تـــا کـــه ســـیراب از هـــوس مـــردت نباشـــد رشـــک‌هـــا

جنگ تـو در ایـن جهـان ایـن اسـت مخلـص یـار شـاه

ایـــن جهـــاد اکبـــر برایـــت آمـــده آن راه خـــواه

گفتــه آن معصــوم اینســان قدســی آری او حــدیث

روی اشـــتر نـــارد از هـــم‌خـــوابگی آن زن گریـــز

بایــد آن جانــت تنــت را فدیــه بــر آن مــرد کــرد

امـــر یـــزدان ایـــن شـــده از آن گریـــزی نیســـت مـــرد

زن ســرش را زیــر انــدازد بــه شــرمی ســرخ روی

زیـــر لـــب گفتـــا خـــدا اینســـان مـــرا او ســـاخت اوی

ماشین شقاوت

بازیچه‌ی مکر است و به سر صد سودا

او خویشتنش بیند و سرباز الله

از کودکی این گونه به او بافته‌اند این معنی

که بُکش بهر خدا شاه شوی در رؤیا

تو و امثال تو در کام بهشت اولیا

تو هم آغوشی حور و فلک و آن بردا

تو بدان عصمت و معصومیت و آن رؤیا

کشته پس جان بدر از کافر و از صد نیا

راه نیـــل از تـــو گذشتســـت و بکـــش ایـــن برپـــا

بکـــــــش از مـــــــذهب دیگـــــــر اولیـــــــا، انبیـــــــا

تـــو شـــدی کـــور و تـــو ســـرباز خـــدایی رؤیـــا

بکـــــــش ایـــــــن و بکـــــــش آن و تـــــــویی اهـــــــرم الله

بـــه دل آذیـــــن شـــــقاوت و چنینـــــت کشـــــتند

تـــــــو شـــــــدی قاتـــــــل و ماشـــــــین شـــــــقاوت مردنـــــــد

ایـن‌چنـین هـیچ نمانـده بـه تـو جـز مسـخ و بـه خـواب

تـــــــو شـــــــدی آتـــــــش کشـــــــتار خداونـــــــد عـــــــذاب

غـرش جـان و بـه وجـدان تـو درگیـر بـه خـراب

تـــــو چنـــــین هـــــیچ نبـــــودی تـــــو بـــــه طوفـــــان در آب

یـا بـه بیـداری خـود کشـته تـنش را مـرگ اسـت

یـــا بـــه بیـــداری دیگـــر نفـــران آهنـــگ اســـت

او در ایـن‌دار مکافـات بـه دلـی کـز سـنگ اسـت

گویـد ایـن بـار تـو برخیـز کـه جهـان را جنـگ اسـت

دگر

آن دو مـرد از بـودن بـا هـم بگـو اینسـان خـوش‌انـد

بــر هــم و بــا هــم بــه یکــدیگر جهــان را دلخــوش‌انــد

از دل و عشــق و بــه دنیــای تــو آری ســر کش‌انــد

ایــن دو تــن بــا هــم یــه تــن جــام جهــان را مــی‌کشــند

هـر چـه تفسـیر تـو از عشـق و از آن دلـدادگی اسـت

ایــن دو در هــم دیــده بــا هــم بــودن آری دلخــوش‌انــد

اصـلاً ایـن‌گونـه نگـو لـذت بگـو عشـرت بـه کـام

بهـر مـا چـی ربـط مـا چـی کـز چـه اینـان دلخـوش‌انـد

داغ امـراض اسـت و ایـن هدیـه از آن خـالق خـدا

اینچنـین آنـان بـه دنیـا آمـده جـام جهـان را سرکشـند

جمـع ایـن یـاوه‌سـرایی‌هـا و گـو اینـان خـوش‌انـد

مـرد و نـر بـا هـم بـه تـو مربـوط اینـان بـر چشـند

آری از لـذت بگـو عشـرت بگـو شـهوت تـو را

بـرده‌انـد در کـام ایـن کـردار خـود ایـن دلخـوش‌انـد؟

آن قـدر بـر خـود تـو لطـف آر بگـو ایـن جـام جـم

هـم بـرای مـن بـرای تـو بـرای هـر کـه دنیـا مـی‌چشـند

بـر قضـا قـانون آزادی همـه پیمـان بـر آن

بـر دگـر آزار نفـی و هـر چـه بـر دنیـا خـوش‌انـد

ایــن‌چنــین در کــار دیگــر جــان نباشــد اقتــدار

او بــه خــود درگیــر مــا بــر کــار خــود ایــن افتخــار

شجاعت

تـو بـدان صـد نفـر و صـد بـه هـزاران در بیـد　　جمع اینـان تـو بگـو هـیچ نیـرزد بـه تنـی پـر امیـد

ترس‌ایـن غـول چنـین بـدگل و اینسـان تردیـد　　همگـــان اختـــه و اینـــان همـــه دنیـــا نومیـــد

تـرس ایـن دشـنه‌ی بـی‌جـان خـدای تردیـد　　او بـه غـل حصـر و همـه جـان نسـان را دریـد

مات‌ومبهوت‌وبه‌خـواب‌وهمـه‌زعـم ایـن تـرس　　از تـــو آن هـــیچ بمانـــد جمـــع انســـان در درد

بـار دیگـر تـو خـود احیـا متولـد شـو بـاز　　کـه دگـر تـرس بـه تـو جـای نـدارد اینبـار

تـو بـه امیـد و تـو در شـور و تـویی آن رؤیـا　　کـه جهـان را تـو بـدل مـی‌کنـی از آن درگـاه

به دلت تـرس دگـر نیسـت تـو شـدی آن رؤیـا　　تو شـجاعت تـو پـر از شـور تـو جهـانی ایـن گـاه

و چنـین حـال خـوش مـا و بـه تعبیـر رؤیـا　　تـو شـجاع بـاش و تـو تغییـر جهـان آمـده مـاه

و دگـــر و دگـــر بـــار ســـرودی اینســـان　　نفـس آزاد نشـد جـز بـه شـجاعت بـه امیـد انسـان

ارتجاع

مرتجـــع تـــر زِ شــــما جـــام جهـــان دارد بـــاز؟

جمـــع انســـــان کـــه شــــما بـــرده درون هـــر غـــار

صحبت از فسق و فجور است، صـحبت صـد مـن غـاز

صـــحبت از مـــدخل و صـــد غســـل و طهـــارت انبـــاز

از دل آمیـــزش انســـان بـــه تـــو حیـــوان از داد

حُـــرم و مکـــروه و نجـــس جـــام جهـــان شـــرمت بـــاد

بـــه دل آذیـــن خیانـــت عـــدل و صـــیغه بـــر بـــاد

هرزگـــی قلـــب بـــه دیـــن و همـــه هـــیهـــات از داد

وای دیوانـــه‌تـــر از گـــویش و دیـــوان مضـــراب

همـــــه چـــــی حـــــل شـــــد و در دام خـــــلأ او افتـــــاد

سرکشـــی در دل تخـــت نفـــران صـــد فریـــاد

تخـــــت یـــــزدان شـــــده نـــــابود در ایـــــن وهـــــم شـــــاد

مـــالش طفـــل صـــغیر و کشـــف اســـرار از ذات

شـــــرم از مـــــا بـــــه جهـــــان مانـــــده نســـــان بـــــد ذات

خـــوردن ادرار حـــرام اســـت و بـــه مـــدفوع او شـــاد

ایـــــن همـــــه ظلـــــم همـــــه جـــــام در ادرار از بـــــاد

حکـم هـر کـار زِ سـفیهان تـو بگـو تـب پـر تـاب

نـــــور یـــــزدان بـــــه جهـــــان آیـــــت کشـــــتار از ذات

مرتجـــع تـــر بـــه دلـــش معنـــی و او را معناســـت

شـــیخ معنـــی گـــر ایـــن واژه و واژه خوانـــا اســـت

ناز

در دور زمانی که تو در ظلم شدی شاه   آن روز تو پر کینه شدی کینه یهودا
از تو دگر آن هیچ نماند و همه کین‌خواه   تو شاه شدی شاه همه عالم و اکراه
قدرت به تو و دست تو باشد دل این راه   با کینه‌ی خود جام شکستی جمع افرا
او چیست دگر هارومریض‌است‌در این راه   با خون دگر شاه شود شاه به کین خواه
آتش به عَلم کوره‌ی داغی است که اینبار   او جمع نسان را به دلش کرده و تکرار
هر کس که بدو گفته همین یار یهودا   بر آتش خشم و به دل کینه‌ی این شاه
او سوخته دنیا و جهان را همه جنگ است   این اوج شقاوت به جهان و به تو ننگ است
این نام به زشتیِ تو در سینه‌ی انسان   از کار تو از نشر تجاوز و به مرگ است
هر جا که تو بودی همه دنیا نگران است   این کینه‌ی تو سیل جهان را به خزان است
این جنگ که از هیچ و به آن پوچی کرار   این جام جم و جان نسان را نگران است
تو کشته رهایی و تو معنای خدایی   تو پست‌ترین پست در این جام زِ مایی
هیچ از دل آزادگی و دور زِ تو باد   ای وای که تو قتل همه جان و جهایی
تو مست حقارت تو شدی مست شقاوت   از باده‌ی قدرت تو شدی مست اسارت

کشتی و همه جام جهان از تو به نفرت   یادآور یزدان و تو معنای همایی

گر کم زِ تو گفتم زِ تو و نفرت تو شاه   این را تو بدان نفرت و تو قلب و عیایی

هر تن همگان هیچ ندارد زِ تو آن یاد   تو قاتل آزادی و تو زور جهایی

تو دیو و تو پستی و تویی معنی آن شاه   تو دافع ظلم و تو که یزدان گرایی

امروز همه ملت من غرق همین تو   امثال تو بر گردهٔ ایران و ارایی

نابود همه ظلمت هر تن که شود شاه   ای مرگ بر این قدرت و بر خان گرایی

ارزش آزادی

ارزش آزادی از جان است و از جانهایمان

هر چه از وصفش بگو گفتی همه کم در خزان

ارزش آزادی آن والا مقامی‌های جان

یک به یک در هم همه با هم بگو یکسان

هر چه در بر دارد این معنای والا دور

این‌چنین فهماندنش سخت است و انسان کور

از دلش صدها به دل گفتم بسی مغرور

یک به یک برخوان و با من باش مُردم گور

ارزش آزادی آن قــانون والا و بــر آن جــان بــود

هــر تــن از جــانش بــه جــان ایــن جهــان کــور

نفــی آزار اســت و هــر چــه در دلــت باشــد

تــو بــر آن مختــار ایــن جــان جهــان باشــد

هــر تنــی یــک جــان و جــانِ ایــن جهــان را جــان

هــر چــه در جــام جهــان باشــد همــه در کــام آن جانــان

ارزش آزادی آری احتــرام اســت و بــر ایــن جــان‌هــا

زنــدگی در کــام دنیــا دور بــادا ظلــم مــن تــو شــاه

هــر کــه را جــان باشــد او در جــام دنیــا دلخوشــا

ارزشــش یکســان و هــر ظلمــی بــر او دنیــا نشــا

نام او انبات حیوان و نسان را جان ماه

در برش هیچ از جهان دیگری جانان راه

ارزش آزادی از جان است و از جان‌هایمان

نفی آزار و همه قانون آن دنیایمان

بار دیگر گفتم و صد بار دیگر خواهمش

این جهان را بر دل آزادگی من رانمش

داعش

سر زِ انسان می‌برند و اینچنین آذین به جم

می‌کشند و می‌خورند و این‌چنین تب‌دار تن

هر نفر بر ضد آنان گفتگو دارد غزل

می‌کشند و می‌درند از روز اول از ازل

هر نفر را دست بسته او برید از دست تن

پای و چشم و در به در در باور این زندار من

انتحاری گشت و خود صدها نفر را او کشاند

می‌کشد هم خویشتن هم آن هزاران تن وطن

جمع انسان از برایش مؤمن و کافر بود

هر نفر کافر بگو قتل و به کشتار از عدن

باغ و بازار و فروش آن کنیزان در وطن

این‌چنین آزار بر جنس و به جان و بر بدن

صدهزاران زشتی و این دد به دیو آن وطن

این‌چنین کشتار خلق و قتل‌عام هر بدن

وای از این دیوانگی‌ها و جنون از آدمان

فکر و گفتار خدا می‌سازد آن دیوانه من

جز همین نیست آن کلام و جز به جز آن فغان

وای بر قرآن و این دیوانگی‌ها در عیان

از دلـــش صـــد طالبـــان و داعـــشِ خونخـــوار زاد

ایــــن کـــــلام نــــاحق از بطـــــنش هـــــزار آزار زاد

بهتـــرین تفســـیر آن صـــد زشـــتی و جـــلاد داد

ایــــن ســــخن هـــر گونـــه خـــوانی از دلـــش آزار زاد

بشـکن ایـن بـت پـاره بـادا آتـش و بـر خـرمنش

هــر چــه در وهــم و بــه تلطیــف، نفــی خــوبی در بــرش

هــر چــه از داعــش هــزاران داعــش دیگــر بــود

بهـــر خوانـــدن نـــاب اســـلام و بـــه قـــرآن مـــی‌رســـد

به دین

جواب هر سخن سرب است و هر نقد		تو را آتش زنند اینان به پابند
تو گر از نظم اینان دور ماندی		سخن نقدی به لب آواز خواندی
به عصیان اعتراض لب‌ها تکاندی		بدان جانت به دور از زندگی زی
بدان مُردی بدان کشتن به تیزی		بدان صدها شکنجه در برت زی
بدان با خون تو رنگین شود ماه		تو در آتش تکان عرش خدا شاه
به هر کس نقد داری گر خدا است		به قدرت جاه و او شاه است و شاه است
بدان کشتند و با صدها شکنجه		تو را فرمانبر و در خواب بنده
که نظم اینچنین دنیا همین است		به زور جور استبداد و کین است
خدا شاه و نسان در جاه بیداد		از او نقد و به عصیان مرگ کین است
ولیکن راه بیداری همین است		چو مردن راه من شوری به دین است
چه ارزش در برت جان من ای ماه		که آزادی بگو آن بِه زِ این است

اشراف

در عمــق حقــارت شــده او اشــرف و انســان

او گشـــته خداونـــد زمـــین شـــاه بـــه حیـــوان

نــامش زِ خــدا آمــد و اینــان کــه خــدا شــد

از خـــود بـــه جهـــان و همـــه‌ی دنیـــای بـــلا شـــد

بــا آمــدنش جــام جهــان در پــس ظلــم اســت

بیـــدادگری راه و مـــرام و همـــه دگـــم اســـت

از آمــدنش جــام جهــان در خــوف و لــرز اســت

ایــن جــان بــه همــه جــان جهــان در پــس مــرگ اســت

اشرف شده و مست از این نام که او را

یزدان حقارت به دلش طعمه‌ی نان جاه

از مغز همو راست از این راستنش کاست

با شمع خدا او به جهان آتش و جان داد

او کشت همه را به اسارت همه را بست

با امر خدا او همه دنیای فغان داد

اشرف شده و شاه به دنیای اسیران

با لطف خدا او همه کشتار جهان داد

این خلق همه بسته به تو تار به موی است

با امر خدا جام جهان را نگران داد

هـــی خـــورد همـــه جـــان و تنـــان و همـــه جانـــان

بـــــا خـــــوی خـــــدا او همـــــه دنیـــــای تکـــــان داد

امـــــر آمـــــده بنـــــداز بکـــــش هـــــر نفســـــی را

قربـــــــانی الله کنـــــــد جـــــــان بـــــــه خـــــــزان داد

حـــالا کـــه شـــده عمـــر دلـــش بیشـــتر از ســـال

ایمـــــــای خـــــــدا او همـــــــه دنیـــــــای بـــــــر آن داد

آورده بـــه قلـــبش نفـــران راســـت کـــه بـــر راد

اشـــرف تـــو نگـــو جـــان تـــو بگـــو جـــام بـــه جـــان داد

حـــالا همـــه دنیـــای بـــه تغییـــر کـــه اینـــان

بایـــد همـــه جـــان را بـــه جهـــان مایـــه گـــران داد

از مغـــز همـــو راســـت از راســـتن افراســـت

او جــان بــه جهــان جــام جهــان را بــه تــو جــان داد

بشکســـت همــه تــاج و همــه شــاهی و اشــراف

خــود جــان شــد و ایــن جــام جهــان را همــه جــان داد

گــر خــواب بــه رؤیــا و همــه در دل مــا راســت

از بـــودن مـــا جـــام جهـــان بـــر دگـــران خواســـت

دین نیست

بگــو بــاور مــا را و بگــو ایــن دیــن نیســت　　بگـو صـاحب انسـان شـدن و ایـن کـین نیسـت

تــو بگــو هــیچ نــدارد بــه دل و ســر ســودا　　تــو بگــو نیســت پــی قــدرت و خلــع الله

تـو بگـو سست حقـارت همـه انسـان در جـاه　　نطلــب دیــن دگــر در پــی دینــی از شــاه

هــدف مــا همــه کوتــه شــدن دســت شــاه　　زِ دل و ایـن همـه قـدرت بـه دل اینـان در جـاه

بشــکن نــام چنــین وهــم زِ ایمــان مــا　　کــه شکســتند همــه دیــن خــدایان درگــاه

تـو بگـو بـادهی دیـن کـرده نسـان را طمـاع　　بشــکن جــان تــو جانــدار اســیر آن شــاه

تو بگو این هـدف آمـال مـن و تـو دیـن نیست　　طــرز فکــری بــه دل راه رهــایی کــین نیســت

تــو بــدان مــا بــه دل هــیچ جهــانی کــاریم　　کــه بــه آن جــان تــو جانــدار گرامــی داریــم

همــه قــانون و همــه عــدل در آن از آزاد　　تــو کســی هــیچ نیــازار و جهــانی آزاد

آزاد باد

ملتم را دوست دارم خاک من در این سرا است

زادگاهم رشد کردن در دل این خاک‌ها است

هر چه دیدم از دل زیبایی آری در دل این خاک بود

عمر خود را پیش بردم بر دل این پاک رود

جای جایش از برایم خاطره در دور بود

پر به پروازی رهایی آسمانی نور بود

مردمش را درک کردم از هم و یک جان شدیم

درد ما یک درد بود و جان هم مهمان شدیم

هــر تلاشــی مــی‌کــنم تــا ایــن ســرا آزاد بــاد
از همـــه جـــانم گـــذر کـــردم بـــرای راد شـــاد

لیــک ایــن‌هــا معنــی تسـلیم مــن بــر خــاک نیسـت
ایـــن پرســـتیدن وطـــن در کـــار مـــن ایـــن راه نیســـت

مــردم دنیــا همــه یــک تــن همــه تــن جــانِ دوســت
جــان انســان چیســت، جــانِ جــان جانــان اســت اوســت

از پــی دیــدار مــا دنیــا همــه یکســـان بــود
مــرد و زن حیــوان و انبــات و نســان یــک جــان بــود

خـــاک آن در آن گرانمایـــه نباشـــد هـــیچ‌گـــاه
معبـــدی در پـــیش مـــا ناشـــد چنـــین آن زشـــت راه

آن جهـــان دورترهـــا روزی آری پـــیش بـــود

آن همـــه آمـــال مـــا آری جهـــانم بـــیش بـــود

قلب آن هر تن یکی جان است و این دنیا فرا است

ایـــن همـــه بـــر خـــاك افتـــادن بـــدان آری ریـــا اســـت

نـــه برابـــر خـــاك آری نـــه برابـــر خـــون خـــاص

هـــیچ چیـــزی در جهـــان ناشـــد مثـــال آزاد و راســـت

کودک آزاری

بـه ضـربه مـی‌زنـد بـر صـورت مـرد   کـه محکـم بـر دل صـورت بـه خـون درد

زمـین افتـاده و در خـون بـه آتـش   زنـد او آن لگـد را پـیش سـر کش

بـه داغـی بـر تـنش آن زخـم‌هـا بـود   بـه داغـی بـر تـنش از کولـه ره بـود

همـه جـانش بـه خـون مـرده بـر آن جـان   کبـودی بـر تـنش از کبریـا بـود

بـه شـلاقی کـه در دسـتش بـه او تاخـت   تمـام جـان او را خـون بـه خـون بافـت

کمربنـدی بـه دسـتش داد دیـوان   بـه صـدباری کـه مـرده خـون بـران

یکـی از دور آمـد دیـد ایـن زشـت   بـه دیـدارش همـه اشـک تـن از خشـت

به فریادی کـه دیـد ایـن تـن کـه جان نیست   بمـرده وحشـی آری ایـن خـزان چیسـت

چـه کـردی بـا دلـش ای رذل ای پسـت   تـو کشـتی او در ایـن زشـتی خـود مسـت

همـه جـان و تـنش کوچـک خـدایا   چنـین طفـل و بکشـته ایـن نفـر شـاه

و گفتـار رذیـل پسـت بـا زور   کـه مـن والـد بـه او پـور خـودم بـود

مـــنم صـــاحب مـــنم مالـــك خـــدایا　　خـــودت بـــر مـــن چنـــین حقـــی تـــویی شـــاه

بـــرو بـــر كن خـــودت را جـــان او كـــیش　　نخوانـــــده دور بـــــادا كفـــــر در پـــــیش

هـــزاری اشـــك چشـــمان تـــو كفـــار　　بـــه كشـــتن طفـــل خـــود آزاد در كـــار

بندی

هـر آنچـه بـه کـام ایـن جهـان را مـی‌کنـی تبـدیل

زِ هـــر پـــوچی تـــو ســـازی از بـــرای خویشـــتن تکمیـــل

بـه هـر نیرنـگ و تزویـری تـو دسـتاویز تـا اینسـان

کـه جـام جـم کنـی بـر کـام خـود ایـن‌گونـه بـر تبـدیل

هـر آن اخبـار و هـر گفتـار، هـر باشـد در آن کـردار

بـــه کـــام خـــود کنـــی تغییـــر بـــا صـــد درد و بـــا تزویـــر

دروغ نشـر صـد کـذب و بگـو هـذیان و در اخبـار

همـه بـر کـام تـو خـوش بـود و ایـن اصـل تـو از تکـرار

بـه زشـتی مـی‌کنـی زیبـا و بـر عهـد خـودت بنـدی

کــه بــا تکــرار هــر کــذبی شــود راد از جــوانمردی

همـه دنیـا شـود زشـت و تـو اینسـان مـی‌شـوی زیبـا

تــو درمانــده بــر ایــن زشــتی، خــدا ای وای بــدبختی

نفــس بــا زور در تزویــر اینســان مــی‌شــود او کــور

کـه خـود بـاور کنـد ایـن وهـم از تکـرار چـون چنـدی

همـه دشـمن همـه نـادان همـه در کـار خـود حیـران

کـه تـو سـرور بـر ایـن جـام جهـان بـودی و تـو مـردی

هر آن چیز و هر آن‌کس در جهان بر کام خـود زنـدی

و بــا ایــن وهــم در کــار خــود و در گِــل تــو در بنــدی

اُم

به دنیا مرد پیری بود در راه　　و او صاحب به قدرت بود بر جاه

بهار عمر او پنجاه بیش است　　مثال شاه بود و شاه پیش است

به پیش آمد به روزی خانه‌ی دوست　　به دیدن یار غار و خانه‌ی او است

میان گفتن و عرضی از آن دور　　بیامد دختری در پیش بر او

نگاه شیخ بر جان و تنش رفت　　میان موی و لب بر چشم از قسط

دوباره او نگاهی پیش رانده است　　به اندام و به رخسارش دلش مست

به ناگه روی کرده بر دل دوست　　بگفتا دخترت خواهم دلم اوست

چنین گفت و برون از خانه در راه　　به فکرش آن نکاح و نغمه‌ی شاه

پدر هاج است و حیران چیست این راه　　نگاهی دخت خود این چیست آن شاه

به اشک چشم و دستان پیشران برد　　خدا را یاد کرد و داد جان برد

میان اشک‌هایش آمده پیش　　همان دختر به سوی آن پدر خویش

بـــه دســـــتش دارد او بازیچـــه‌ای شـــاد		پـــدر گویـــد بـــه بـــازی پـــیش در بـــاد
پـــدر بـــر قامـــت کوچـــك نگـــاهی		بـــه رخســـارش نگـــاهی جیـــغ آهـــی
بگفتـــا ای خـــدا ایـــن طفـــل کَـــه ســـال		همـه عمـرش بـه شـش سـال اسـت بـی‌بـال

تقیه

تقیـــــه بخشـــــی از دل دیـــــن خداونـــــدان آه

تقیـــه نـــامش چیســـت آری جـــز دونگـــی جـــز فســـاد

ایـــن‌چنـــین بـــر گفـــتن کـــذب و دروغ تأییـــد خـــواه

چـــون خـــدا خـــود معنـــیِ مکـــر و فریـــب اســـت و گنـــاه

گـــر دلـــت پـــر بـــاک از حـــق گفـــتن آری تقیـــه کـــن

تقیـــه کـــن بـــا صـــد فریـــب حـــق را زِ دنیـــا اختـــه کـــن

گـــر بـــه مکـــرت مـــی‌تـــوان کـــافر بـــری بـــر چـــوب دار

تـــا تـــوانی تقیـــه کـــن تـــا مـــی‌تـــوانی اختـــه کـــن

ایــن‌چنــین نشــر دروغ و صــد فریــب و کــارزار

گــر خــدا خــالق شــد از زشــتی خــدایان تقیــه کــن

لـب پـر از صـدها دروغ و نشر کـذب و کـار چیسـت

از خــدا آمــد مــدد بــا حــق‌کشــی‌هــا تقیــه کــن

دسـت یـاری مـی‌دهـی بـا مـن تـو از مـن یـار زی

تــا خــدا آمــد بکــش جــانم بگیــر و تقیــه کــن

روبرویــت کیســت لــیکن در خفــا او یــار نیســت

او دو رو دارد پــر از مکــر و فریــب ایــن هــار کیســت

ایـن‌چنـین آموزشـت دادنـد و ایـن آیـین تـو اسـت

مــی‌کشــی چشــمان ببنــد و بــر دل و جــان تقیــه کــن

دیــن و آیــین نســانهــا کــز دروغ بیــزار زیســت

ایــن‌چنــین بــر مــا تــو بــر آزادی و حــق تقیــه کــن

خــاتم صــد مکــر و فرجــام دروغ از شــاه پیــر

او دگــــر در رو نجنگــــد خنجــــرش در پشــــت گیــــر

خالقــان دون‌مایگــان اصــحاب زشــتی قــوم میــر

بــا خــود و بــر مــا و آزادی و حــق آن تقیــه کــن

احترام به آزادی

محترم باید شمردن حق جان آزادگی

بایدا دادن به جان هر تنی از زندگی

هر تنی در دار دنیا بود او دارد که جان

جان او را محترم باید شمردن پیش خوان

آن یکی انبات باشد گل گیاه و اشجران

آن همه زیبایی و آن تن که ما را داد جان

آن یکی دیگر بگو حیوان بود در این میان

جان او را محترم باید شمردن پیش خوان

نباید او را حصر کرد و بر دل زندان گذاشت

نباید او را کشتن و جان و تنش را ذبح داد

آن دگر انسان و باید او شمردن احترام

بر دل جان‌های دیگر خویشتن را هست جان

جان هر تن را که دارد بایدا بس احترام

حق آزادی چنین منع همه آزار جان

جان به دنیای رهایی دارد او اینسان مقام

جان هر تن محترم داری و آزادی است خوان

گر به آزادی تو خواهی در دلت این راه بین

محترم هر جان و بر جان خود و دنیای بین

راه رســـتن در چنـــین والایـــی و ایـــن نشـــر نـــور

بایـــــدا منـــــع همـــــه آزار بـــــر جـــــان‌هـــــای دور

مخلــص ایــن گفــتنِ مــا را چنــین شــعری بخــوان

محتـــرم بـــر جـــان و ایـــن آزادگـــی را پـــیش‌خـــوان

آزاد زی

وا مصـیبت بـر چنـین دنیـای پسـت و آه		اینچنـین انسـان بسـازد در حقـارت شـاه
نظـم ایـن دنیـا بسـازد صـد گـدا و شـاه		هـر نفـر آن پلـه از قصـر خـدا خـون‌خـواه
گـر نباشـد مسـتمندی کـو کجـا آن شـاه		از تـن و جـان شـما او را در ایـن درگـاه
سـیل انسـان را گـدا مـی‌سـازد ایـن کسـری		تـا نگـین بـر تـاج خـود افزایـد از صـد آه
بـرده بـادا بـرده بـودن از بـرای شـاه		تـا کـه او سـازد چنـین قصـر و حـرم سـرپا
گـر جهـان و دام اینـان را نباشـد جـاه		هیچ تـن شـاهی نباشدشـاه‌در رؤیـای بـس‌جانکـاه
سـود اینـان را تـو گـو در اینچنـین بـدراه		بـرده باشـد تـا زِ دردش او خـدا آن شـاه
هـر یکـی از خشـت قصـر و هـر یکـی احـرا		هـر چـه بـادا بـاد از ایـن درد جـان در راه
اینچنـین ظلمـی و اینسـان آن خـدا شـد شـاه		راه پیـروزی فقـط عصـیان بـر ایـن راه
شـاد زی فریـاد خـود جـام جهـان آزاد زی		بـر همـه نظـم خـدا طغیـان و آزاد راه زی

بارکش دنیا

به دوشش بار دارد می‌رود راه نگاهی می‌برد بر آسمان‌ها

به قلب آسمان بیند خدا را سپاسی می‌کند از لطف آن شاه

همه بارش از او سنگین‌تر از خویش به دوشش می‌کشد دنیای در پیش

به رفتن راه دارد جان و تن داغ عرق از پیشوانش می‌چکد ماه

نشیند گوشه‌ای تنها و بی‌کس بنوشد جرعه‌ای آبی همان کس

یکایک آدمان بی‌عار راه است به زحمت‌های او انسان چه کار است

همه با هم گذر می‌دارد از او که عمرش ارزشی دارد چو آن مو

یکی کوچک بیامد طفل بی‌جان بگفتا ایها الانسان چه کس خان

تواند سیر کردن جان من را دو سه روزی نخوردم غوطه‌ای نا

به هر کس می‌گذشتا او چنین گفت بگفتا دل به رحمی آخرین گفت

کسی بر جان او را رحمتی نیست همه تن را به سنگی لاجوردی است

بیامد پیش با دستان لرزان   بگفتا ماه آیی پیش من خوان

بیا من خورده‌ام غوطی غذایی   بدارم پیش خود مقدار خواهی

بیا بنشین بدینجا آرم و زود   بخور از بهر این نعمت از او بود

بلندا و به دوشش بار در راه   برفتا دور گشتا از دل آنجا

هر آنکس می گذشتا بهر او دور   بگفتا این پلشتی پس چرا بود

نگاهش را از این دنیا گرفتا   همه تن عاشقان از او سراپا

به دوشش آنچنان سنگینیِ بار   که چشمان جهان بر چشم او خار

موسی

زِ قتـــــل آدمـــــان ارزش بیفـــــروز بکـــش قاتـــل بشـــو مالـــک شـــب و روز
اگـر حـرف و سـخن بـر ضـد تـو بـود بکـش جـان‌هـا بـدر از آن بـه تـو سـود
تـو قاتـل جـانی و ایـن حکـم او بـود بکـــش قاتـــل تـــویی پیغمبـــر زور
سـرآغازش بـه کشـتن بهـر تـو سـود تـــو بـــا قتـــل نســـان بهتـــر زِ نمـــرود
بـه فرجـام چنـین دیـوانگی‌هـا اینچنـین بـود تـو کشـتی جـان نفـس‌هـا را بـه خـون رود
اگـر آغـاز ایـن پیغمبـری‌هـا را چنـین اسـت بـه فرجـامش همـه دنیـا بـه کـین اسـت
ببـین قاتـل بـه دنیـا مـی‌شـود راه چنـــین کشـــتار و قتـــل و راه الله
و او اینســـان بـــرد دنیـــای کـــج‌راه بـه قتـل و خـون و کشـتار او شـود شـاه
و فرمـــان خـــدا دنیـــا چنـــین بـــود بـه جنـگ آمـد بکـش الله کـین بـود
و ســیل جــان جانــداران بــی‌جــان زِ احشـــام و نبـــات و جـــان انســـان
همـه سـر تـا بـه سـر بـر تیـغ کـین اسـت بکـش دنیـا بسـوزان راه ایـن اسـت
بـه دنیـا جـاری آن سـیلاب خـون راه همـــه از جـــانِ جانـــداران افـــرا

از ایـــن دیـــوانگی‌هـــا کـــس نیاســـود	هـر آنکـس جـان بـدارد جـان بـه خـون رود

اگـــر انبـــات در آرامـــش و خـــواب	بســـوزان خـــرمن جـــان و تـــو انبـــات

بکـش احشـام و هـر چیـزی کـه جـان اسـت	کـه کـین ایـن ایـن خـدا قتـل عـوام اسـت

بگـــو کشـــتار قتـــل و نســـل در دور	همـــه از امـــر آن جبـــار نـــام اســـت

کـــه یـــارش راهبـــر پیغمبـــر او	بگـــو موســـیِ قاتـــل در عیـــان اســـت

خـــدا را اینچنـــین یـــاری از آن بـــود	کـه قاتـل مـی‌کشـد ایـن کـار خـان اسـت

بکـــش جـــان‌هـــا بـــدر فرمـــان خـــان را	کـــه آمـــال خـــدا قتـــل عـــوام اســـت

بـــدر ایـــن جامـــه را هشـــیار آن بـــاش	کـــه ارزش در جهـــان آزاد جـــان اســـت

بیزار

تبری جویم از انسان و انسان‌های پست

این‌چنین وهم دروغین اشرف خونین پرست

از کجا اینان چنین وحشی شدند اینسان عبث

ظالم و قاتل شدند و وحشی مجنون پرست

در کنار معبری هم‌نوعشان جانش سپرد

یک به یک بی هر خیالی تا که او جان داد و مرد

وای از این دیوانگی‌های نسان آدم نشان

هیچ جانداری نبود از لطف اینان کَهتران

صـــد هـــزاری در دل فقـــر و در ایـــن دنیـــای پســـت

آن یکـــــی از ســـــیل اینــــان ســــاخته الـــــوار مســـــت

یک به یک حکمش شده اعدام و قتل و حبس و بست

حکـــم از خـــود قـــاتلش آن قاضـــیِ قـــدرت پرســـت

وای از ایـــن بیـــداد و داد از ایـــن جنـــون دادگـــاه

وای بـــر مـــا وای بـــر انســـان شـــدن بـــر بارگـــاه

پســـت و نـــاچیز و حقیـــر و بنـــده و عبـــد اســـت او

وای از ایـــن ســـودای دنیـــای بـــرین مکـــر اســـت او

مـــا تبـــری از دل انســـان بـــرون از نســـل آه

مـــا بـــه دل تغییـــر انســـان زایشـــی تکـــرار خـــواه

سن تکلیف

بیامـــد کـــودکی دختـــر بـــه پیشـــم
بگفتـــــا او ســـــوالی بـــــین کیشـــــم

چـــرا مـــا در دل نـــه ســـال اینســـان
لباســـی بـــر تـــن و شـــادی اســـت مهمـــان

بـــه آرامـــی ســـخن از جشـــن تکلیـــف
از آن ســـنی کـــه تـــو بـــالغ شـــوی پـــیش

بگفتـــا ایـــن بـــه چـــه معنـــا چـــرا هســـت
بگفـــتم آن همـــه تکلیـــف شـــاه اســـت

بگفتا ایـن چـه کـس بـر پـیش خوانـد است
بگفـــــتم آن خـــــدا او پادشـــــاه اســـــت

بگفتـــا پـــس چـــرا در ایـــن همـــه ســـال
بـــه نـــه ســـالیِ مـــا او پـــیش داد اســـت

دو چشـــمان بســـته و مـــا ره بـــه صـــحرا
میـــــان آن حجـــــاز دیـــــر برپـــــا

بـــه خـــاتم آن رســـول پـــیش حیـــران
بـــه عشـــق کـــودك هفـــت ســـاله‌ای جـــان

زمـین و آن زمـان را پـیش خوانـد اسـت
بـــه یـــزدان نامـــه‌ای از کـــیش رانـــد اســـت

خـــدایا طـــاقتم در ایـــن اثـــر نیســـت
مـــرا بـــر عشـــق بایـــد خوانـــدن و زیســـت

کـــه در آن حجلـــه بایـــد او بـــه تـــن داد
بـــــه جـــــان دختـــــر نـــــه ســـــاله زن داد

دو چشــمان بــاز در پیشــم یکــی مــاه		نگــاهی بــر تــن و لعــن چنــین شــاه
کــه دیــوان اینچنــین نــاکرده بــا مــاه		تــــــو اللهای و بـــــــدتر دیوهــــــا راه
دوبــاره گفــت آن دختــر کــه پرســان		چــرا نــه ســالگی مــا بــالغ و جــان
بگفــتم هــیچ ایــن حکمــت خــدا بــود		بــه فردایــی تــو دانــی چیســت ایــن جــود
و اینســان پــیش رفــت و او اســت در پــیش		بــه بــازی مــی‌کنــد عمــرش بــر ایــن بــیش
و فکــر ایــن خــدا دیوانــه‌ام کــرد		مــرا کشــت و زِ تــن پروانــه‌ام کــرد
بــه پــرواز آمــدم در پــیش حیــران		چــرا ایــن دیــو گشــته شــاه و یــزدان
بــه جامــه رزم آری پــیش در راه		بــه نــابودی کشــم ایــن تــاج از شــاه

محمد

بیامـــد مـــرد رنـــدی او بـــه صـــحرا　　بـــدارد تـــاج و تختـــی از دل شـــاه

امیـــر ایـــن زمـــین در راه پـــیش اســـت　　ولـــیکن نیســـت آن امـــت بـــر ایـــن راه

بـــه قعـــر غـــار او صـــدبار زان کـــرد　　بـــه یـــزدان و خـــدا او نالـــه جـــان کـــرد

کـه حکـم مـن بـه دسـتم لیـک تـن جـان　　نباشـــد پـــیش بـــر پـــایم در ایـــن خـــان

بیامـــد آیـــه‌ای وحـــی از خـــدا راد　　تـــنش لرزیـــد و آن تـــن پـــیش فریـــاد

بـــرو مالـــک زمـــین بـــر شـــاه‌راهـــی　　بـــرو شـــاه زمـــین نائـــب خـــدایی

و در پـیش اسـت او جـان قلـب صـحرا　　حکومـــت پـــیش بـــرده اوی بـــر مـــاه

همـــه مـــومن بـــه کیشـــش عبـــد او شـــاه　　همـــــه تســـــلیم الله و زمـــــین راه

بـــه فرمـــانش هـــزاری قتـــل داد اســـت　　قتـــال کـــافران را بســـط داد اســـت

بـه جنـگ و خـون و در فریـاد و در خـاک　　بـه خـون جـاری بـه سـرها مـی‌بُـرد شـاه

بـــرای بســـط ایمـــان مـــی‌بَـــرد جـــان　　قِتـــال کـــافران را بـــیش برخـــوان

غنـــایم مـــی‌بـــرد تـــاراج بـــرد اســـت　　همـــه گـــنج جهـــان در پـــیش بـــر دســـت

همـــه نـــاموس کفـــاران بـــه دیـــن اســـت　　از آنِ او رعایـــا و از ایـــن اســـت

هـــزاری آن کنیـــزان پـــیش در پـــیش		برابـــر او همـــه بـــر خـــاک دیـــن اســـت

یکایـــک از اســـیران بُـــرده ســـرها		بـــه فرمـــانش بریـــده دســـت تـــا پـــا

هـــزاری زشـــت را او حـــق و جـــان داد		بـــه زشـــتی ایـــن جهـــان را او نشـــان داد

بـــه پســـتو در دل خلـــوت بدینســـان		یکایـــک عاشـــق زن‌هـــا اســـت حیـــران

بـــه زن از پـــور خـــود او چشـــم دارد		حـــرم حرمـــت همـــه را زشـــت کـــارد

همـــه تـــن آن کنیـــزان پـــیش ایـــن خـــان		بـــه رقـــص شـــهوت و شـــهوت زِ انســـان

بکشـــته آن تنـــی را شـــوهر از او		بـــه عقـــد خـــویش آورده زنِ او

بـــه جـــان طفـــل شـــش ســـاله نظـــر وای		نـــدارد رحـــم بـــر ایـــن تـــن در او رای

و اینســـان قدســـی و خـــاتم بـــه یـــزدان		محمـــد او رســـول خـــونِ انســـان

نـــه بـــر عمـــرش کـــه بـــر عمـــر جهـــان داد		همـــه زشـــتی بـــه بـــار از زشـــت بـــر زاد

و اینـــان در چنـــین روزی و اینســـان		همـــان راه و همـــان زشـــتی همـــان ســـان

بـــه ســـر او مـــی‌بـــرد فریـــاد بـــر پـــیش		بـــه نـــام آن محمـــد دیـــن او کـــیش

بگـــو بـــد پیشـــه ایـــن تـــن آدمیـــزاد		بگـــو دیوانـــه‌ام محبـــوب‌تـــر داد

نشو بار

نشو بار به دنیا که جهان را سخت است

غم دیگر به جهان را تو نگو بدبخت است

آن قدر آمده این جام و جهان را بردند

که دگر تاب کسی نیست جهان را خوردند

همه با ریش و به دین کیش و بدین بی‌شرمی

جام جم را همه بردند در این کج فهمی

آن یکی گشت خداوند زمین و تردید

به دل او آه نگو نقد جهان هم ترسید

که سرانجام تو در گفتن اینسان تشدید

سر تو آه بریدند و جهان هم ترسید

نشو اینگونه تو باری به جهان در هر دید

که پر از زشتی و زشت است جهان هم غرید

به جهان آمده تا جام جهان را تغییر

همه آزادیِ دنیا به جهانی تدبیر

تو بگو هیچ از این من تو بگو هیچ از تن

من بر دار به دادار بگو هیچ از من

من نوعی تو بگو نیست بگو آن کس کیست

تو بگو هیچ و بگو حرف سخن‌هایش چیست

تـــو بخـــوان نامـــه و کـــردار مـــن و در ایـــن راه

مـــن نـــوعی تـــو بگـــو هـــیچ بگـــو آن کـــس کیســـت

نشـــود بـــار بـــه دنیـــا و بـــه نـــامش هـــر دیـــد

نکشـــــــد نـــــــام همـــــــو آه بـــــــه آزادی زیـــــــد

بـه جهـان هـر کـه بـه نـام مـن و در ایـن رزم اسـت

همـــــه دنیـــــای همـــــو در پـــــی آزاد عـــــزم اســـــت

بیمار

از تـــو دیوانـــه‌تـــر از جهـــل و جنـــون آدم کیســـت

کیســـت تانـــد کـــه از آن رنـــج دگـــر شـــاهی زیســـت

تـــو بـــه جـــان دگـــری دســـت نبـــردی بـــی پـــول

کـــه اگـــر پـــول نـــدارد تـــو بگـــو طعمـــه گـــور

به کسی رحم ندارد چه نسـان باشـد و حیـوان کـودک

رحـــم تـــو پـــول گـــره خـــورده و زشـــتی بـــی‌شـــک

بایـــدا بـــار دگـــر ســـاخت تـــو را از نـــو بـــیش

بِـــه از ایـــن باشـــی و هـــر جهـــل و جـــونی در پـــیش

تـــو طبیبــی و تـــو محــرم و تـــو گـــو اینســـان هـــار

بـــــه تـــــن زن بـــــه دل کـــــودک و کشـــــتی بـــــدکار

اگـــــر او پـــــول نـــــدارد تـــــو بریـــــدی زخمـــــش

بـــــه رخ کوچـــــک او رحـــــم نـــــداری دلکـــــش

اگـــــر او پـــــول نـــــدارد بـــــه درون ایـــــن راه

ره او در پـــــــــی درد و همـــــــــه طعمـــــــــه در آه

وای از ایـــن جهـــل و جنـــون و همـــه انســـان بیمـــار

او مـــــریض اســـــت و تـــــو بیمـــــار روانـــــی هـــــش‌دار

بایـــدا بـــار دگـــر ســـاخت تـــو را از نـــو بـــیش

بـــه از ایـــن باشـــی و در جهـــل و جنـــونی در پـــیش

حکمت

بـــه جنـــگ و خـــون و خـــونریزی و در خـــاک

بـــــه کشـــــتن‌هـــــا خشـــــونت‌هـــــای افـــــلاک

زمـــــین پـــــر از اســـــیران بـــــود صـــــحرای

بـــــه صـــــدها زن بـــــه فرزنـــــدان در پـــــای

بـــــه مـــــردان دســـــت‌هـــــا از پشـــــت بســـــتند

همـــــه تـــــن‌هـــــا اســـــیر خـــــاک هســـــتند

زِ دور آمـــــد یکـــــی آن مـــــرد پـــــر مـــــوی

بـــــه ریـــــش صـــــورت و چشـــــمان ســـــورموی

بـــه جمـــع زن بـــه پـــیش و راه رفـــت اســـت

همــــه جـــان‌هـــا بگـــو مالـــک شـــد او مســـت

یکـــــی از جمــــع آنـــــان دیــــد او روی

چـــــه زلــــف و چشــــم آری نــــاز ابـــــروی

بـــه تـــن بـــر جـــان او چشـــمی نمانـــد اســـت

نگـــــــاهش را بــــــه انـــــــدامش تکاندســـــــت

عبـــــــایش را بـــــــه روی زن نشاندســـــــت

بـــــدو گفتـــــا از آن مـــــن تـــــویی مســـــت

یکــــی از دورترهــــا گفـــــت ایـــــن جـــــان

یکـــی همســـر بـــه پـــیش از خـــویش خوانـــد اســـت

به چشمانی که سرخ و خون به رو داشت

بگفتا مالك هر تن منم مست

عبا را او کشید و رفت بر جای

یکی از یار خویشان پیش بر پای

بگفتا شوهر آن زن چه کس بود

کدامین پست نیست گشته نمرود

بگفتا سرورم ای ماه تابان

یکی از آن اسیران بود حیران

بگفتا زودتر آن مرد را کشت

به سر خون بر زمین از راه بر پشت

ببـــــــردا او و ایـــــــن بـــــــر خیمـــــــه‌ای راد

یکـــــــی زن بـــــــر تـــــــنش آلـــــــت نشـــــــان داد

یکـــــی تیـــــز و یکـــــی خونبـــــاره از خـــــون

یکـــــی را کشـــــت و دیگـــــر تـــــن بـــــه مجنـــــون

یکـــــی بـــــر آســـــمان و دیگـــــری خـــــار

بـــــــه دزدی از نـــــــوامیس اســـــــت اینبـــــــار

بـــــه گـــــردن تیـــــغ بـــــود و دیـــــد در آن

بـــــه صـــــحرا مـــــی‌درد او تـــــن از آن جـــــان

بـــه جـــان همســـری کـــز تیـــغ بـــر او اســـت

ببـــــر تـــــن ســـــر همـــــه جـــــانِ مـــــن از او اســـــت

صدای رعشه‌آور جان او دید

درید و دید بازم دید لرزید

به وهمی آسمان تشبیه زان داد

که آلت بر نفس می‌خورد و جان داد

به آب و خون به لخته جان در ذات

به خشکیده رحم این بانگ او داد

بکشتا زان که زن را آتشم داد

به خون تن بگو آتش از آن باد

به فریادی که دادش کیست پرسان

یکی درد آسمان و وای از آن

که صاحب بر همه جان خویش بود است

به ملکش بر پیمبر نیش بود است

و دادش را کسی جز آن نفس دید

به تیغ تیز او گریان و پرسید

تن من بود آلت بود یا آن

همه دنیا برید و وای ترسید

هزاری سال از آن روزها رفت

یکی دیوانه بود و کافر و پست

همه جان و زن و فرزند و هرسان

از آنِ دیگری بود است ارزان

حکیمان یک به یک در پیش گفتند

به زیبایی از آن پیشی بردند

و حکمت آخرش خود را خزان داد

به آتش سوخت و ما جای جان داد

دیوانه بود

از در آمـــد گـــیج و هـــاج و واج او مســـتانه بـــود

بـــــر زن فرزنـــــد خـــــود او اینچنـــــین دیوانـــــه بـــــود

بــر تــن و انــدام آن بنگــر مگــر آن نیســت حُــرم

آن تـــنش را شســـته ایـــن تحریـــک و او دیوانـــه بـــود

از تبـــارک از حَســـن از حُســـن و از خلـــق خـــدا

احســـنت بـــر خـــالقین و ایـــن خـــدا دیوانـــه بـــود

شـوی دارد ایـن زنـا گـر نیسـت نـامش چیسـت نـاز

نـــاز پیغمبـــر کشـــد آری خـــدا دیوانـــه بـــود

مـــن بـــه فرزنـــدِ زنـــم عاشـــق شـــدم فرمـــان خـــدا

از ســـپس هـــر محرمـــی بـــر حُـــرم تـــو دیوانـــه بـــود

زیـــد زینـــب را رهـــا دار و بـــر آن خطبـــه بخـــوان

ایـــن خداونـــد زمـــان بـــر حُـــرم تـــو دیوانـــه بـــود

هـــر چـــه از شـــهوت تـــو داری از دلـــت آری بخـــوان

ایـــن خـــدا شـــهوت پرســـت و ایـــن‌چنـــین دیوانـــه بـــود

هـــر قضـــا در ایـــن جهـــان بـــر نـــاز چشـــمت در فـــرود

هـــر حَـــرم حُرمـــی و نـــامحرم بـــه تـــو اینســـان ســـجود

گـــر بـــه همســـر دخـــت و آن یـــار دگـــر عاشـــق شـــدی

پشـــت چشـــمی نـــازک و قـــانون خـــدا دیوانـــه بـــود

وصف عشرت وصـف شـهوت وصـف هـر دیـوانگی

در دل یـــــزدان و در اســــــلام و ایـــــن دیوانـــــه بــــود

برای دریافت کتاب‌های بیشتر و ارتباط، از طرق زیر ما را دنبال کنید

www.Idealistic-World.com